laborijn
samen werkt

Jaarstukken
Laborijn 2023

Voorwoord

Voor u ligt ons verslag en de jaarrekening over 2023. Hierin blikken we terug op een jaar waarin Laborijn wederom veel mooie resultaten heeft behaald. Onze professionals hebben met inzet een bijdrage geleverd aan het bieden van inkomenszekerheid en het ondersteunen en ontwikkelen van inwoners naar de best passende, zo regulier mogelijke, plek in de samenleving. Een prachtige opgave waar we, in nauwe samenwerking met tal van samenwerkingspartners, met veel plezier en toewijding aan werken.

In 2023 bedienden we vanuit al onze taken een toenemend aantal inwoners. Daarbij zien we de complexiteit van de problematiek toenemen. Dit vraagt steeds vaker om een meer integrale (wet overstijgende) aanpak. We bieden onze professionals de ruimte om te werken volgens de bedoeling van de wet- en regelgeving. Dit hebben we ook vertaald in visie en in de inrichting van onze eigen organisatie. In 2023 hebben we een organisatieverandering doorgevoerd. Kern daarvan is het logisch samenbrengen van alle expertise en terugbrengen van het aantal managementlagen en managers. Ook zijn de namen van de programma's aangepast t.o.v. de begroting naar inkomenszekerheid, mensontwikkeling, Wsw en algemene overhead.

We kregen in 2023 te maken met een aanzienlijke stijging van het aantal inwoners die we vanuit de (nieuwe) Wet inburgering mogen ondersteunen. Sinds 2 jaar voert Laborijn actief de regie op deze nieuwe wet. Deze taken voerden we ook in 2023 uit op grond van een dienstverleningsovereenkomst. Vanaf 2024 wordt deze taak opgenomen in onze Gemeenschappelijke Regeling. Binnen onze uitvoeringspraktijk organiseren we voor inburgeraars, met veel samenwerkingspartners, een innovatief, goed en ondersteunend programma om snel deel te kunnen nemen aan de samenleving. In nauwe samenwerking hebben we geïnvesteerd in een solide uitvoering. Ons passende inburgeringsaanbod biedt naast een leerroute voor taalonderwijs, ook veel participatieactiviteiten. Daarbij kiezen we actief voor inzet van professionele ervaringsdeskundigheid in de vorm van onze eigen cultuurvertalers. Daarmee zijn we in staat mogelijke cultuur- en taalbarrières op meer leefgebieden snel te overbruggen.

Ook in 2023 domineerde de oorlogssituatie in Oekraïne vaak het nieuws. Als gevolg daarvan hebben we ook veel tijdelijke werkzaamheden uitgevoerd. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de dienstverlening aan Oekraïense vluchtelingen in de vorm van begeleiding en bemiddeling naar werk, taaltrainingen en het verstrekken van leefgeld. Als gevolg van de hoge energieprijzen hebben we aan veel inwoners in Doetinchem en Aalten de energietoeslag verstrekt.

Voor de gemeente Doetinchem zijn we er in 2023 wederom (voor het zesde jaar op rij) in geslaagd om met de uitgaven voor uitkeringsverstrekking en loonkostensubsidie ruim binnen het door het Rijk toegekende (BUIG) budget te blijven. Voor de gemeente Aalten is dit, ondanks onze inspanningen dit jaar, niet gelukt en blijkt het Rijksbudget onvoldoende om dit adequaat vorm te geven. Belangrijkste oorzaak is de relatief hoge instroom van statushouders. Omdat het BUIG-budget voor de gemeente Aalten gedeeltelijk bepaald wordt op basis van de uitgavenontwikkeling van 2 jaar geleden beweegt het dit pas met enige vertraging mee op de huidige actuele ontwikkelingen.

Onze Wsw-collega's een zo regulier mogelijke werkplek bieden, is één van onze belangrijkste prioriteiten. We zien dat het steeds moeilijker wordt voor een deel van hen om extern te werken. Het percentage collega's dat extern werkt is desondanks nog steeds 74%.

We zijn verheugd dat er een akkoord is bereid over het aanpassen van de cao Wsw en cao Aan de slag per 1 oktober 2023. Deze verhoging is zeer wenselijk als gevolg van de sterk

gestegen prijzen voor het levensonderhoud. Echter worden we als werkgever (nog) niet gecompenseerd voor deze gestegen salariskosten. Voor 2023 hebben we dit kunnen opvangen en is het ons zelfs nog gelukt een positief resultaat te realiseren.

Het jaarresultaat 2023 is na de mutaties van de bestemmingsreserves € 1.276.000 positief.

Jeroen Spruit
Algemeen directeur

Voorwoord 2

1. Organisatie 6

1.1 Missie en taken 6
1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau 8
1.3 Organogram tot en met 31 december 2023 9

2. Jaarverslag 10

2.1 Programma Inkomenszekerheid 12
2.1.1 Programmalasten 16
2.1.2 Beleidsindicatoren 22
2.2 Programma Mensontwikkeling 23
2.2.1 Programmalasten 27
2.2.2 Beleidsindicatoren 28
2.3 Programma Wsw 29
2.3.1 Programmalasten 30
2.4 Programma Algemene Overhead 31
2.4.1 Programmalasten 31
2.4.2 Beleidsindicatoren 32
2.5 Verplichte paragrafen 33
2.5.1 Bedrijfsvoering 33
2.5.2 Openbaarheidsparagraaf 38
2.5.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 38
2.5.4 Onderhoud kapitaalgoederen 41
2.5.5 Financiering/treasury 41
2.5.6 Verbonden partijen 43
2.6 Overzicht algemene dekkingsmiddelen 43
2.7 Sociaal jaarverslag 44

3. Kerngegevens 54

3.1 Kengetallen algemeen 54
3.2 Kengetallen Ambtelijk (in fte) 54
3.3 Kengetallen Wsw (in fte) 54
3.4 Kengetallen Aan de slag (in fte) 55
3.5 Kengetallen Participatiewet 55

4. Jaarrekening 56

4.1 Balans per 31 december 56
4.2 Overzicht van baten en lasten 58
4.2.1 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 59
4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 59
4.4 Toelichting op de balans 62
4.4.1 Activa 62
4.4.2 Passiva 65
4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 69
4.5.1 Programma Inkomenszekerheid 69
4.5.2 Programma Mensontwikkeling 70
4.5.3 Programma Wsw 71
4.5.4 Programma Algemene Overhead 72
4.6 Begrotingsrechtmatigheid 72
4.7 Incidentele baten en lasten 72
4.8 Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves 73
4.9 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld 74
4.10 WNT-verantwoording 74

4.11 De bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (Sisa) 75
4.12 Gebeurtenissen na balansdatum 76
4.13 Rechtmatigheidsverantwoording 76
4.14 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 78

5. Overige gegevens 85

5.1 Jaarverslag Ondernemingsraad en Onderdeelcommissie 2023 85

Bijlage 1 Bijdragen gemeenten 87

1. Organisatie

1.1 Missie en taken

De missie van Laborijn is dat iedere inwoner kan meedoen op de best passende plek. Bij voorkeur helpen we op de stappen naar betaald werk te zetten. Waar dat (nog) niet lukt hem/haar te ondersteunen bij het participeren in de samenleving. We bieden inkomenszekerheid en ondersteunen inwoners actief bij het zetten van stappen in persoonlijke ontwikkeling.

Laborijn is een juridisch zelfstandige organisatie met een dagelijks en een algemeen bestuur op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De deelnemende gemeenten hieraan zijn Aalten, Doetinchem en Montferland. De gemeente Montferland heeft alleen de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) belegd bij Laborijn. Sinds 2021 voert Laborijn de Wsw, de begeleiding van de doelgroep nieuw beschut en de begeleiding van de doelgroep langdurige loonkostensubsidie uit voor de gemeente Oude IJsselstreek. Ook worden loonwaardemetingen voor deze gemeente uitgevoerd, op basis van dienstverleningsovereenkomsten. De gemeenten Aalten en Doetinchem hebben de volgende wettelijke en overige taken overgedragen aan Laborijn:

- Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
- Participatiewet
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (Ioaz)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Ioaw)
- Artikel 1.13 Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, met uitzondering van medisch geïndiceerden
- De Wet inburgering 2021 (vanaf 1 januari 2024)

Laborijn voert ook andere taken/diensten uit zoals:

- diverse ondersteunende diensten voor het Werkgeversservicepunt Achterhoek
- dienstverlening gericht op het vinden van werk en verstekken van leefgeld aan Oekraïense vluchtelingen
- de Wet Sociale Werkvoorziening voor een deel van de Wsw-medewerkers van de gemeente Bronckhorst
- de Wet Sociale Werkvoorziening voor alle Wsw-medewerkers van gemeente Oude IJsselstreek
- de begeleiding voor medewerkers nieuw beschut van de gemeente Oude IJsselstreek
- Exploitatie van een Werk Leercentrum in Zelhem (gemeente Bronckhorst) waarbinnen we ontwikkeltrajecten vormgeven voor inwoners die gebruik maken van de Participatiewet, Wsw en Wet inburgering.
- de jobcoaching en loonwaardemetingen voor inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek / uitvoeringsorganisatie STOER
- het verzorgen van de invorderingswerkzaamheden bijzondere bijstand voor de gemeente Doetinchem

In de uitvoering van deze taken houdt Laborijn ook rekening met de afspraken en verordeningen die in regionaal verband zijn gemaakt.

Doelgroep

Laborijn voert voor de gemeenten Aalten en Doetinchem integraal de Participatiewet uit. Dit betekent dat inwoners uit de gemeenten Aalten en Doetinchem een beroep kunnen doen op Laborijn voor werk, re-integratieondersteuning en/of een uitkering.

In het aanbieden van onze activiteiten gericht op ontwikkeling hanteert Laborijn een drietal groepen:

1. werkzoekende inwoners die (naar verwachting) binnen 3 maanden na aanvang van de uitkering op eigen kracht of met beperkte ondersteuning betaald werk vinden
2. inwoners die met intensieve ondersteuning gedurende maximaal 12 maanden na aanvang van de uitkering kunnen deelnemen aan betaald werk
3. inwoners die structureel of voor bepaalde tijd niet in staat zijn tot loonvormend werk. Wij verwijzen hen actief naar voorzieningen zoals vrijwilligerswerk en maatschappelijke participatie in de eigen woonomgeving

De Participatieladder

De Participatieladder is een landelijke methode die zowel de individuele ontwikkelfase van de inwoner als de afstand tot betaald werk inzichtelijk maakt. Met de participatieladder, en vooral de resultaten van de metingen, hebben consulenten de eigen caseload goed in beeld en kunnen, na verloop van tijd, ook de vorderingen van hun inwoners constateren en benoemen. Logischerwijs levert deze informatie ook aan bestuur en politiek meer inzicht in (de ontwikkeling van) het inwonersbestand van Laborijn en de gerealiseerde resultaten. Ook is de participatieladder een hulpmiddel bij meer integrale samenwerking door professionals vanuit verschillende samenwerkingspartijen in het sociaal domein. De ladder voorziet in een ‘eenheid in taal’.

Samenwerkingspartners

In het realiseren van onze opgave werken we graag met veel partijen in de regio samen. Dat zijn zowel (inclusieve) werkgevers als tal van partners in het brede sociale domein. Het aantal samenwerkingspartners groeit gestaag. Vraagstukken van onze inwoners en werkgevers vragen steeds vaker om een brede integrale kijk en samenwerking.

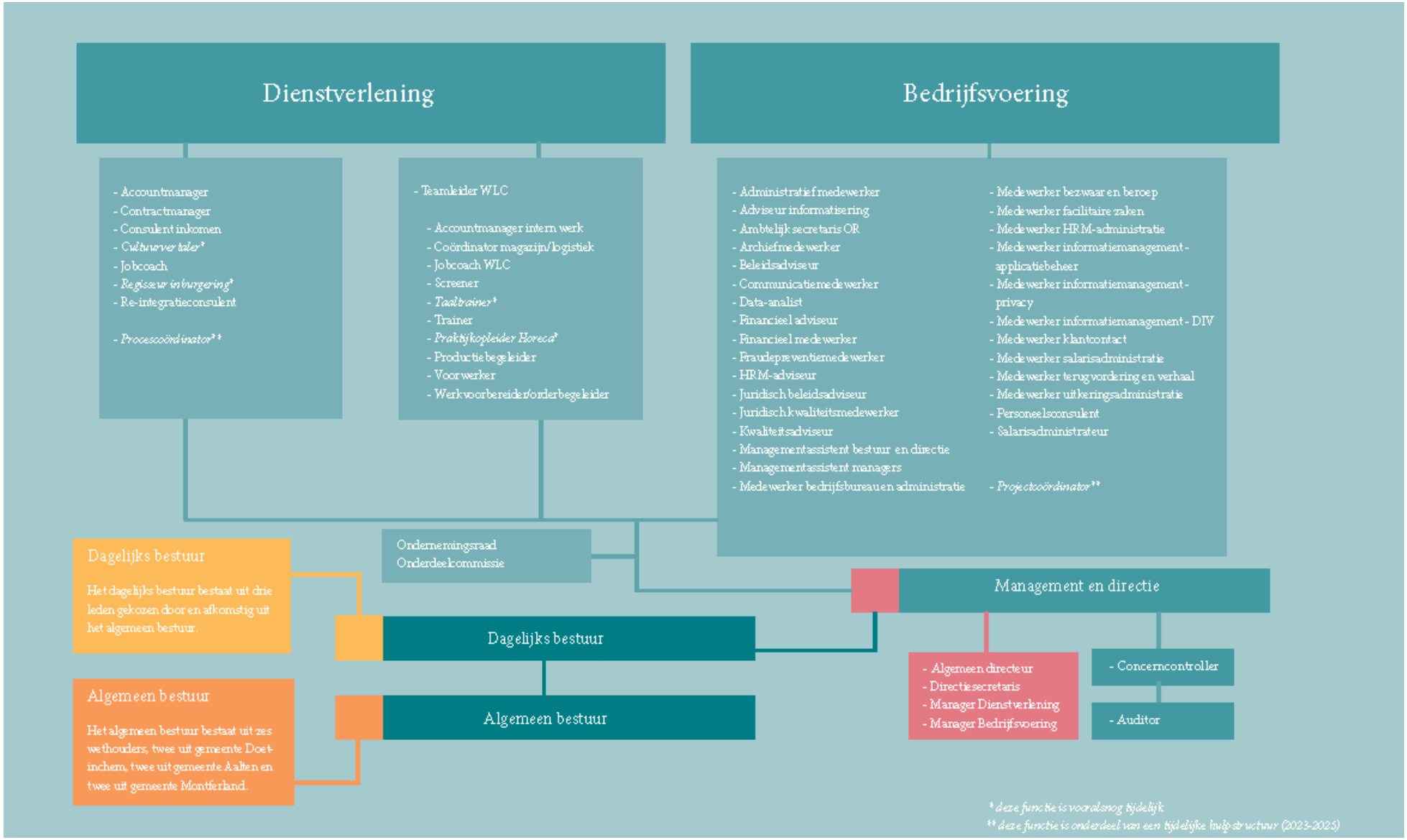
1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

Het algemeen bestuur (AB) bestond in 2023 uit 6 leden: Jeanette Derksen (wethouder gemeente Montferland), Jorik Huizinga (wethouder gemeente Doetinchem en voorzitter), Ted Kok (wethouder gemeente Aalten), Patrick Moors (wethouder gemeente Doetinchem), Joop Wikkerink (wethouder gemeente Aalten) en Ingrid Wolsing (wethouder gemeente Montferland).

Het dagelijks bestuur (DB) van Laborijn is afkomstig uit 3 leden van het algemeen bestuur en bestond in 2023 uit: Jorik Huizinga (voorzitter), Joop Wikkerink en Ingrid Wolsing.

Het algemeen bestuur heeft in het afgelopen jaar 3 keer vergaderd. Het dagelijks bestuur 9 keer. Op de agenda van het AB stonden onder meer de onderwerpen: de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Laborijn, de financiële verordening, de controleverordening, nota waardering en afschrijving, de jaarstukken 2022 met het bijbehorende accountants-verslag 2022, de kadernota 2024-2027, de meerjarenbegroting 2024-2027, normenkader 2023, de eerste en tweede begrotingswijziging 2023.

1.3 Organogram tot en met 31 december 2023

2. Jaarverslag

Het totale jaarresultaat 2023 bedraagt voor mutatie reserves € 849.000 positief *). Dit bestaat uit de afzonderlijke resultaten van de 4 geformuleerde programma's. Hieronder is weergegeven hoe dit resultaat per programma is onderverdeeld. Na mutaties van de reserves resteert een positief resultaat van € 1.276.000.

Overzicht baten en lasten per programma	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Baten				
Inkomenszekerheid	30.762	31.041	24.091	27.392
Mensontwikkeling	5.421	5.407	5.561	4.571
Wsw	29.708	29.652	27.743	29.147
Algemene overhead	7.278	6.301	5.476	6.346
Totaal baten	**73.169**	**72.402**	**62.871**	**67.454**
Lasten				
Inkomenszekerheid	30.849	31.204	24.091	27.534
Mensontwikkeling	6.015	6.209	5.757	4.709
Wsw	24.956	24.785	24.536	24.897
Algemene overhead	10.499	10.489	9.329	10.317
Totaal lasten	**72.320**	**72.687**	**63.713**	**67.456**
Resultaat voor bestemming	**849**	**-285**	**-842**	**-1**
Mutatie bestemmingsreserve				
Toevoeging	-451	-964	-229	-1.760
Onttrekking	877	1.249	1.071	2.049
Mutatie algemene reserve				
Toevoeging	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-
Resultaat na bestemming reserves	**1.276**	**-**	**-**	**288**

In paragraaf 4.2.2 is het voorstel tot resultaatbestemming opgenomen.

De mutatie bestemmingsreserves is in 2023 als volgt:

Mutatie bestemmingsreserve	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging
Risico einde DVO Wsw	-229	-229
Wsw-gelden	-	-735
Vakantiegelden en -dagen	-122	-
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	-100	-
Toevoeging	**-451**	**-964**
Re-integratiemiddelen	573	772
Organisatieontwikkeling	82	236
Tozo	60	60
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	31	10
Frictiekosten uittreding OIJ	131	171
Onttrekking	**877**	**1.249**
Per saldo onttrekking	**427**	**285**

*) de bedragen in de tabellen zijn weergegeven in € x 1.000

Hieronder het verloop van alle reserves in boekjaar 2023.

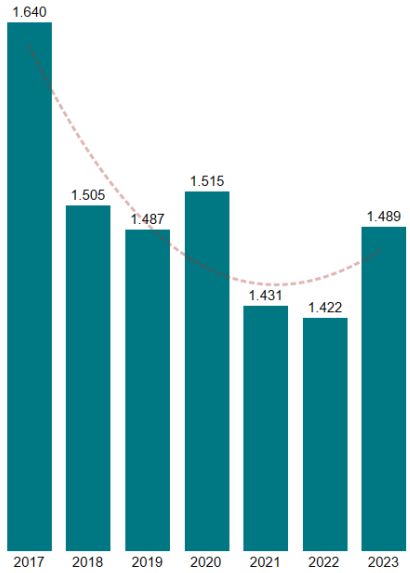
Verloop reserves	Saldo 31 december 2022	Resultaat-bestemming 2022	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31 december 2023
Algemene reserve	2.337	-	-	-	2.337
Bestemmingsreserves					
- Wsw vakantiegelden- en dagen	1.569	-25	122	-	1.665
- Wsw Rijkssubsidie	335	-	-	-	335
- Re-integratiemiddelen	1.976	-	-	-573	1.403
- Organisatieontw ikkeling	412	-	-	-82	330
- Tozo uitvoering	310	-	-	-60	250
- Frictiekosten Uittreding OIJ	2.870	-	-	-131	2.739
- Risico einde DVO Wsw	458	-	229	-	687
- Vangnetvoorziening Zelfstandigen Aalten	-	91	-	-4	87
- Vangnetvoorziening Zelfstandigen D'chem	-	197	100	-27	270
	7.930	264	451	-877	7.767
Totaal	10.267	264	451	-877	10.104

2.1 Programma Inkomenszekerheid

In 2023 zien we een stijging van het aantal huishoudens met een uitkering in de gemeenten Aalten en Doetinchem

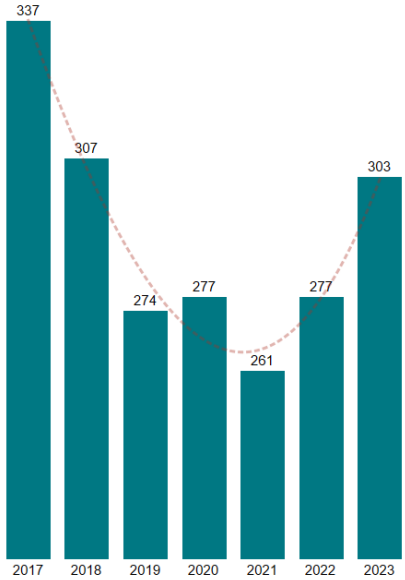
Als we het aantal huishoudens met een uitkering per 31 december bekijken, zien we in 2023 stijging als gevolg van de instroom. Deze instroom is hoger dan begroot. Bij het opmaken van de eerste gewijzigde begroting 2023 was de verwachting gebaseerd op de verwachting van het Rijk, dat het bestand zou gaan dalen in 2023. Laborijn is ultimo 2023 gelijk uitgekomen met de landelijke trend.

Laborijn

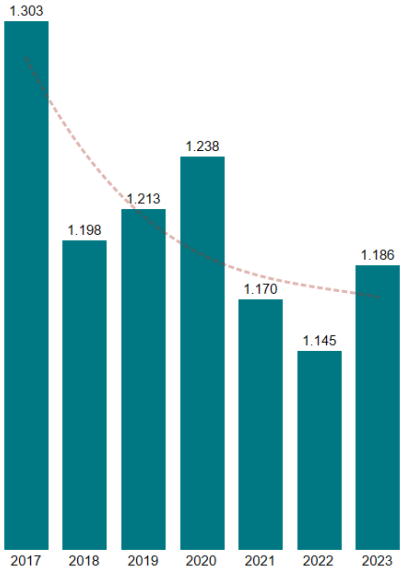
We zagen in de laatste 5 jaar een sterk dalende trend en een afname van het aantal huishoudens. Inmiddels stellen we een stijging vast van 4,7% in 2023.

Aalten

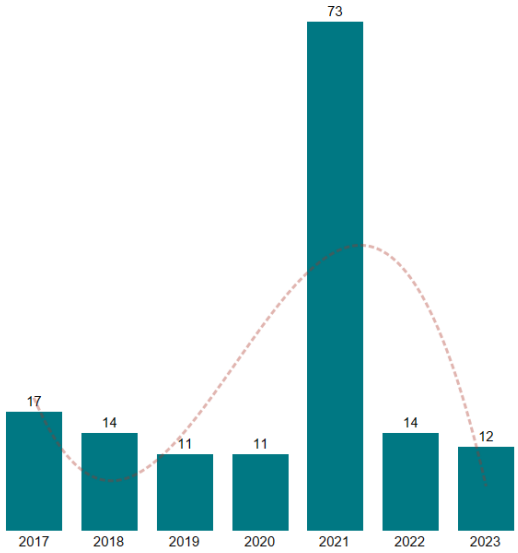
In Aalten zien we net als vorig jaar een groei, dit jaar 9,4%.

Doetinchem

In Doetinchem zien we ook een groei in 2023 van bijna 3,6%.

Laborijn BBZ

De Bbz is apart weergegeven gezien de grote piek in 2021 die is ontstaan door de coronacrisis. Als de gegevens zouden worden opgenomen in de totalen zou dit het beeld vertroebelen.

De volgende tabel laat per gemeente de instroomredenen zien:

Reden instroom	Aalten		Doetinchem		Laborijn	
Komende van het AZC	25	30,9%	41	15,2%	66	18,9%
Door verhuizing (gemeente, buitenland)	20	24,7%	45	16,7%	65	18,6%
Einde arbeid, zelfstandig beroep of bedrijf	6	7,4%	40	14,9%	46	13,1%
Einde Wia, WW, ziektewet	6	7,4%	29	10,8%	35	10,0%
Einde bijdrage familie/vrienden	7	8,6%	23	8,6%	30	8,6%
Einde studie	4	4,9%	23	8,6%	27	7,7%
Einde huwelijk/relatie	4	4,9%	20	7,4%	24	6,9%
Onvoldoende inkomsten uit arbeid	5	6,2%	12	4,5%	17	4,9%
Leeftijd van 18 jaar bereikt	1	1,2%	13	4,8%	14	4,0%
Onvoldoende inkomsten uit Wajong, Wia, WW, Ziektewet	2	2,5%	11	4,1%	13	3,7%
Komende uit detentie	1	1,2%	4	1,5%	5	1,4%
Oorzaak bij partner			3	1,1%	3	0,9%
Onvoldoende inkomsten uit alimentatie			3	1,1%	3	0,9%
Omzetting vanuit periodieke BB			2	0,7%	2	0,6%
Totaal	**81**	**100,0%**	**269**	**100,0%**	**350**	**100,0%**

‘Komende van het AZC’ en ‘Komende van andere gemeente’ zorgen voor meer dan een derde van de instroom (37,4%).

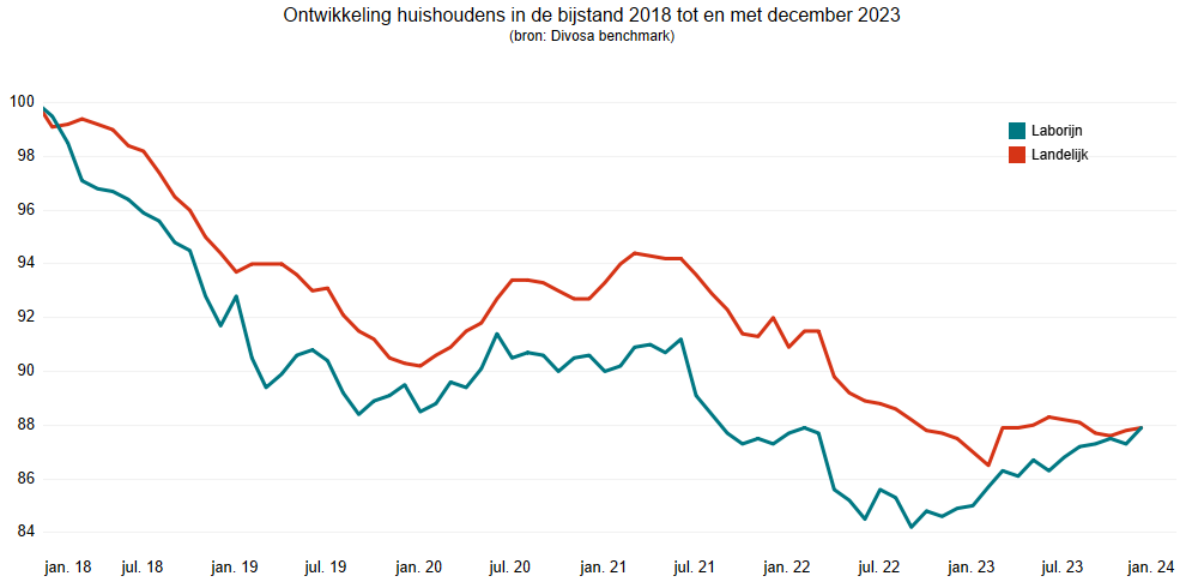
Net zoals onze klanten zich met uiteenlopende redenen melden voor financiële ondersteuning en/of hulp bij het vinden van werk (instroom), zijn er diverse redenen waarom de uitkering weer kan worden beëindigd (uitstroom).

Reden beëindiging uitkeringsdossier	Aalten		Doetinchem		Laborijn	
Arbeid	21	38,2%	83	36,4%	104	36,7%
Verhuizing (gemeente, buitenland)	15	27,3%	44	19,3%	59	20,8%
AOW leeftijd	4	7,3%	30	13,2%	34	12,0%
ANW, Wajong, Wia, Ziektewet	5	9,1%	14	6,1%	19	6,7%
Geen inlichtingen	4	7,3%	12	5,3%	16	5,7%
Studie	1	1,8%	14	6,1%	15	5,3%
Vrijwillige intrekking, overig	3	5,5%	7	3,1%	10	3,5%
Relatie	1	1,8%	9	3,9%	10	3,5%
Overlijden			7	3,1%	7	2,5%
Vermogen	1	1,8%	2	0,9%	3	1,1%
Omzetting naar periodieke BB			3	1,3%	3	1,1%
Detentie			3	1,3%	3	1,1%
Totaal	**55**	**100,0%**	**228**	**100,0%**	**283**	**100,0%**

Het grootste gedeelte van de uitstroom (36,7 %) is het gevolg van onze activiteiten om inwoners te begeleiden naar werk (arbeid in dienstbetrekking). Als tweede voornaamste uitstroomreden zien we verhuizing (20,8%).

Volume BUIG index landelijk en Laborijn t.o.v. december 2017

Ging de afgelopen jaren de dalende instroom sneller dan de landelijke lijn, inmiddels is er een toename van instroom. Laborijn is ultimo 2023 uitgekomen gelijk aan de landelijke trend. Het doel was 1% beter dan het landelijk gemiddelde. In 2023 is veel instroom geweest vanuit de AZC's waardoor de Laborijn-trend dichter naar de landelijke trend is ontwikkeld.

Definitie: Geeft de groei van het aantal betalingen weer en wordt berekend door het aantal betalingen BUIG in de betreffende maand te delen door het aantal betalingen BUIG in december 2017. In formule: Volume BUIG index = (volume BUIG betreffende maand/ volume BUIG referentie maand) x 100. Deze index geeft dus de groei of daling van het aantal betalingen weer. De referentiemaand is december 2017, deze maand heeft het indexcijfer 100. Weergegeven benchmarkgemiddelden zijn ongewogen. Dat wil zeggen dat het gemiddelde van de scores per gemeente is genomen. Uiteraard zijn er per gemeente verschillen in de in- en uitstroom. Bron: Divosa benchmark

Langdurige loonkostensubsidie (LKS)

Door langdurige loonkostensubsidie compenseren wij werkgevers voor medewerkers die een lagere productiviteit hebben en tot het doelgroepenregister behoren. Hiervoor voert Laborijn jaarlijks een loonwaardemeting uit en bieden wij life- en jobcoaching aan om onder andere te sturen op het vergroten van de productiviteit en daarmee de afname van de subsidie.

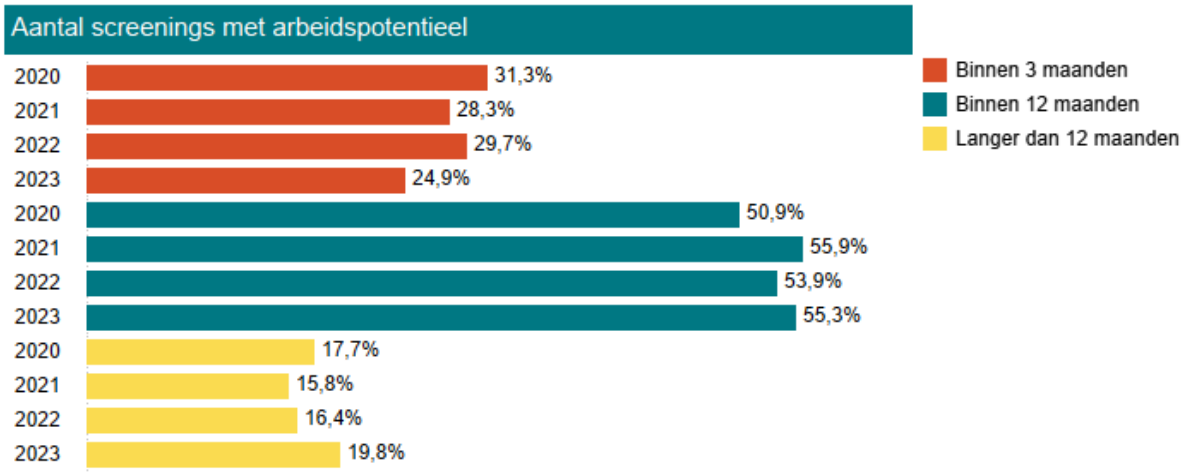
Hieronder is het aantal inwoners weergegeven voor wie het instrument loonkostensubsidie wordt ingezet of ingezet is:

Aantal inwoners werkzaam met een langdurige loonkostensubsidie	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Stand 1-1-23	62	200	262
Instroom	33	96	129
Uitstroom	-28	-80	-108
Stand 31-12-23	67	216	283

Het lukt Laborijn om het aantal inwoners dat met een langdurige loonkostensubsidie werkzaam is te laten groeien. De uitstroom binnen de loonkostensubsidie wordt grotendeels veroorzaakt door het beëindigen van een dienstverband.

Screening

Bij de start van onze dienstverlening aan inwoners voeren we een screeningsgesprek. Daarin wordt samen met de inwoner een eerste inschatting gemaakt van het huidige arbeidspotentieel. We zien steeds meer inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt die van onze dienstverlening gebruik maken. Laborijn vindt het belangrijk dat een inwoner optimaal ondersteund wordt in zijn mogelijkheden en ontwikkeling. Tijdens onze screeningsgesprekken ligt de nadruk op het in beeld brengen van het potentieel en het waar mogelijk ondersteunen van de inwoner bij het vinden van passend werk. Onze screeners bemiddelen inwoners die naar inschatting binnen 3 maanden regulier werk kunnen doen, rechtstreeks en hebben een spilfunctie bij het bemiddelingsproces van klanten.

In 2023 hebben de screeners 507 screenings uitgevoerd, waarvan 67% uiteindelijk een uitkering heeft ontvangen. Er zijn 169 inwoners die geen beroep hebben hoeven te doen op een uitkering, nadat ze door screening zijn gesproken. We hebben deze inwoners direct kunnen bemiddelen naar betaald werk, of actief verwezen naar andere (voorliggende) voorzieningen. Van de overige 338 uitgevoerde screenings zijn 84 inwoners direct bemiddelbaar (binnen 3 maanden bemiddelbaar naar werk). We zien dat het percentage inwoners dat direct bemiddelbaar is steeds verder daalt.

2.1.1 Programmalasten

Binnen het programma inkomenszekerheid worden de kosten van bijstand, langdurige loonkostensubsidie en de overige regelingen verantwoord. De overige regelingen zijn de bijzondere bijstand, de energietoeslag, de individuele inkomenstoeslag, de Vangnet-voorziening Zelfstandigen, de Studietoeslag, de Bbz kapitaalverstrekkingen en de Tozo De baten bestaan, naast de terugontvangen uitkeringen, uit de BUIG-budgetten, de bijdragen van de gemeenten voor de overige regelingen en voor de directe salariskosten.

Programma Inkomenszekerheid	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Baten				
Bijdragen gemeenten				
Bijstand	22.330	22.353	19.849	20.160
Loonkostensubsidie	2.848	2.927	2.351	2.212
Impulsregeling	-	-	-	266
Bijzondere Bijstand	205	236	308	237
Bijzondere Bijstand energietoeslag	3.456	3.700	-	2.947
Individuele Inkomenstoeslag	464	500	494	463
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	100	25	-	-
Studietoeslag	117	143	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	4	-	33	-45
Tozo	-174	-167	-60	-161
Bijdrage directe salariskosten	727	727	688	624
	30.076	30.443	23.663	26.703
Overige baten				
Ontvangsten Bijstand	469	390	340	434
Ontvangsten Bijzondere bijstand	16	11	11	11
Ontvangsten Bbz leningen	27	30	18	76
Ontvangsten Tozo	174	167	60	168
	686	598	429	689
Totaal baten	**30.762**	**31.041**	**24.091**	**27.392**
Lasten				
Bijstand	22.799	22.743	20.189	20.594
Loonkostensubsidie	2.848	2.927	2.351	2.212
Impulsregeling	-	-	-	266
Bijzondere Bijstand	220	247	319	248
Bijzondere Bijstand energietoeslag	3.456	3.700	-	2.947
Individuele Inkomenstoeslag	464	500	494	463
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	31	35	-	87
Studietoeslag	117	143	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	31	30	50	30
Tozo	-	-	-	7
Directe salariskosten	883	880	688	680
Totaal lasten	**30.849**	**31.204**	**24.091**	**27.534**
Saldo baten en lasten	**-87**	**-163**	**-**	**-142**
Toevoeging bestemmingsreserve	-100	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	31	10	-	431
Resultaat na bestemming	**-156**	**-153**	**-**	**288**

De impulsregeling wordt vanaf 2023 verantwoord binnen het programma Mensontwikkeling.

Het programma laat een negatief saldo van baten en lasten zien van € 87.000. Dit wordt veroorzaakt door het negatieve saldo op de directe salariskosten van € 156.000 en een overschot op de Vangnetvoorziening Zelfstandigen van € 70.000. Dit positieve saldo wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Specificatie per gemeente:

Gemeente Aalten	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Baten				
Bijdragen gemeenten				
Bijstand	4.465	4.441	3.585	3.873
Loonkostensubsidie	634	666	557	532
Impulsregeling	-	-	-	64
Bijzondere Bijstand	34	41	43	32
Bijzondere Bijstand energietoeslag	2.106	2.200	-	1.536
Individuele Inkomenstoeslag	87	100	110	85
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	-	-	-	-
Studietoeslag	14	15	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	5	5	5	-20
Tozo	-17	-18	-10	-32
Bijdrage directe salariskosten	185	185	172	159
	7.513	7.634	4.462	6.228
Overige baten				
Ontvangsten Bijstand	113	110	60	63
Ontvangsten Bijzondere bijstand	4	1	1	1
Ontvangsten Bbz leningen	-	-	5	25
Ontvangsten Tozo	17	18	10	32
	134	129	76	122
Totaal baten	**7.647**	**7.763**	**4.538**	**6.350**
Lasten				
Bijstand	4.578	4.551	3.645	3.936
Loonkostensubsidie	634	666	557	532
Impulsregeling	-	-	-	64
Bijzondere Bijstand	39	42	44	34
Bijzondere Bijstand energietoeslag	2.106	2.200	-	1.536
Individuele Inkomenstoeslag	87	100	110	85
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	4	10	-	34
Studietoeslag	14	15	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	5	5	10	5
Tozo	-	-	-	-
Directe salariskosten	224	224	172	173
Totaal lasten	**7.691**	**7.812**	**4.538**	**6.398**
Saldo baten en lasten	**-44**	**-49**	**-**	**-48**
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	4	10	-	139
Resultaat na bestemming	**-40**	**-39**	**-**	**91**

Gemeente Doetinchem	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Baten				
Bijdragen gemeenten				
Bijstand	17.865	17.912	16.264	16.287
Loonkostensubsidie	2.214	2.261	1.794	1.681
Impulsregeling	-	-	-	201
Bijzondere Bijstand	171	195	265	204
Bijzondere Bijstand energietoeslag	1.350	1.500	-	1.411
Individuele Inkomenstoeslag	376	400	384	379
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	100	25	-	-
Studietoeslag	103	128	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	-2	-5	28	-25
Tozo	-156	-149	-50	-129
Bijdrage directe salariskosten	542	542	516	466
	22.563	22.809	19.201	20.475
Overige baten				
Ontvangsten Bijstand	356	280	280	371
Ontvangsten Bijzondere bijstand	11	10	10	10
Ontvangsten Bbz leningen	27	30	13	50
Ontvangsten Tozo	156	149	50	136
	551	469	353	567
Totaal baten	**23.115**	**23.278**	**19.553**	**21.042**
Lasten				
Bijstand	18.221	18.192	16.544	16.658
Loonkostensubsidie	2.214	2.261	1.794	1.681
Impulsregeling	-	-	-	201
Bijzondere Bijstand	182	205	275	214
Bijzondere Bijstand energietoeslag	1.350	1.500	-	1.411
Individuele Inkomenstoeslag	376	400	384	379
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	27	25	-	53
Studietoeslag	103	128	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	26	25	40	25
Tozo	-	-	-	7
Directe salariskosten	659	656	516	507
Totaal lasten	**23.158**	**23.392**	**19.553**	**21.136**
Saldo baten en lasten	**-44**	**-114**	**-**	**-94**
Toevoeging bestemmingsreserve	-100	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	27	-	-	291
Resultaat na bestemming	**-117**	**-114**	**-**	**197**

BUIG-resultaat

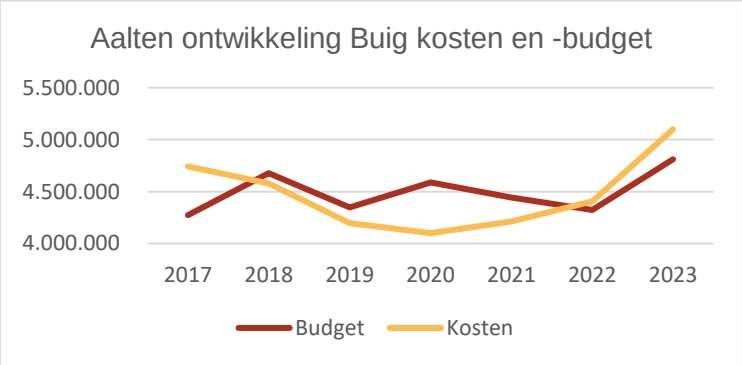
Het resultaat BUIG is over 2023 nagenoeg in overeenstemming met de begroting na wijziging. Voor de gemeente Aalten was een BUIG-tekort verwacht van € 296.000 en voor de gemeente Doetinchem een overschot van € 807.000. In werkelijkheid is dit tekort € 7.000 lager voor Aalten en het overschot € 94.000 hoger voor Doetinchem.

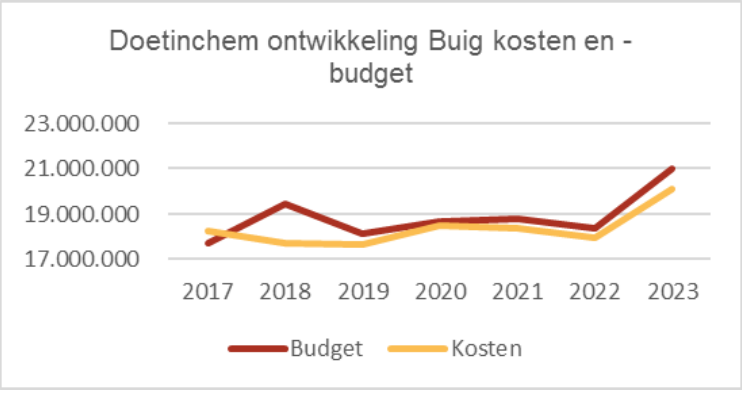
Kosten ten laste van Buig-budget Vergelijking begroot-realisatie	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Begroot	5.107	20.173	25.279
Realisatie	5.099	20.079	25.178
Resultaat ten opzichte van begroting	**7**	**94**	**101**

Als we de kosten ten laste van het BUIG-budget afzetten tegen het budget dat de gemeenten hebben ontvangen van het Rijk, dan realiseert de gemeente Aalten een tekort van € 289.000 (6% van het budget) en de gemeente Doetinchem een overschot van € 901.000 (4,3% van het budget). De gemeente Aalten kan over 2023 geen gebruik maken van de vangnetregeling, daarvoor moet het tekort minimaal 7,5% zijn.

Kosten ten laste van Buig-budget Vergelijking Rijksbudget-realisatie	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Rijksbudget	4.811	20.980	25.791
Realisatie	5.099	20.079	25.178
Resultaat ten opzichte van Rijksbudget	**-289**	**901**	**613**

In onderstaande grafieken is het meerjarige resultaat op het BUIG-budget per gemeente weergegeven.

Bijzondere bijstand

Een aantal voorzieningen binnen de bijzondere bijstand is direct gerelateerd aan levensonderhoud en wordt om praktische redenen door Laborijn toegekend en uitbetaald. Dit zijn onder andere de aanvullende bijstand voor inwoners onder de 21 jaar en de overbruggingsuitkering voor statushouders. De kosten hiervan zijn begroot op basis van de uitgaven van voorgaande jaren en blijven binnen de begroting.

De voornaamste uitgaven in 2023 voor de bijzondere bijstand zijn:

- aanvullende bijstand voor jongeren onder 21 jaar (€ 116.000)
- overbruggingsuitkeringen voor statushouders (€ 63.000)
- bijstand voor belastingaanslag (€ 27.000)

Laborijn	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Aanvullende bijstand < 21 jaar	116	122	205	111
Belastingaanslag	27	30	22	18
Eenmalige overbrugging	63	65	30	38
Individuele studietoeslag	-	-	38	62
Leenbijstand	3	18	9	9
Overige algemene levensbehoeften	11	12	10	6
Woonkostentoeslag	-	-	5	4
Ontvangsten	-16	-11	-11	-11
Bijdrage gemeenten	205	235	308	237

Specificatie per gemeente:

Gemeente Aalten	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Aanvullende bijstand < 21 jaar	3	2	6	0
Belastingaanslag	7	10	8	8
Eenmalige overbrugging	25	27	12	9
Individuele studietoeslag	-	-	8	11
Leenbijstand	-	-	3	2
Overige algemene levensbehoeften	3	3	4	2
Woonkostentoeslag	-	-	3	1
Ontvangsten	-4	-1	-1	-1
Bijdrage gemeente	34	41	43	32

Gemeente Doetinchem	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Aanvullende bijstand < 21 jaar	113	120	199	111
Belastingaanslag	20	20	14	10
Eenmalige overbrugging	39	38	18	29
Individuele studietoeslag	-	-	30	51
Leenbijstand	3	18	6	6
Overige algemene levensbehoeften	8	9	6	4
Woonkostentoeslag	-	-	2	3
Ontvangsten	-11	-10	-10	-10
Bijdrage gemeente	171	195	265	204

Energietoeslag
In 2023 is aan 2848 inwoners uit Aalten en aan 2109 inwoners uit Doetinchem energietoeslag uitbetaald. Voor de gemeente Aalten is er € 2.106.000 uitbetaald en voor de Doetinchem € 1.350.000.

Individuele inkomenstoeslag
De individuele inkomenstoeslag versterkt de bestaanszekerheid van de inwoner. Laborijn blijft samen met onze partners in het sociale domein veel aandacht geven aan het benutten van de diverse financiële regelingen voor minima.

Vangnetvoorziening Zelfstandigen
De activiteiten en vraagstukken van het ondernemerssteunpunt zijn sterk gegroeid in aantal, verscheidenheid en complexiteit en zijn daarmee een directe afspiegeling van de actualiteit binnen ondernemersland en de verandering van de bevolkingssamenstelling. Middels de middelen uit de vangnetvoorziening zelfstandigen worden ondernemers geholpen.

Studietoeslag
De studietoeslag is een toeslag voor scholieren en studenten die door een lichamelijke of psychische beperking niet in staat zijn om naast hun opleiding te werken. Vanaf 2023 valt de Individuele Studietoeslag niet meer onder de bijzondere bijstand, maar is een zelfstandige regeling Studietoeslag geworden.

Bbz kapitaalverstrekkingen aan ondernemers
Het Bbz (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen) biedt mogelijkheden voor ondersteuning van zelfstandigen in financiële problemen. Deze ondersteuning kan bestaan uit een periodieke uitkering voor levensonderhoud, deze wordt verantwoord binnen de BUIG-budgetten, of een lening. Van belang is dat de zelfstandige na ondersteuning, weer een inkomen verwerft uit het bedrijf en/of beroep. De lening wordt terugbetaald en de uitkeringen worden afhankelijk van het behaalde inkomen afgeboekt om niet of ook omgezet in een lening.

Na afschaffing van de corona-gerelateerde regelingen, zoals de Tozo-regeling, hebben we veel ondernemers met een relatief bescheiden ondersteuning vanuit het Bbz kunnen helpen. Hiermee hebben we veel zelfstandigen op een effectieve wijze financieel weer in hun kracht gezet, zodat ze zelf weer een inkomen kunnen realiseren.

Laborijn Bbz	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Onderzoekskosten	26	25	50	27
Verstrekkingen	5	5	5	4
Aflossingen leningen voor 2020	-15	-20	-20	-73
Aflossingen leningen vanaf 2020	-12	-10	-3	-3
Bijdrage gemeenten	4	-	33	-45

Eind 2023 staat er nog € 1,3 miljoen aan verstrekte bedrijfskredieten open.

Van de ontvangen aflossingen op leningen die verstrekt zijn voor 2020, moeten de gemeenten 75% afdragen aan het Rijk.

Specificatie per gemeente:

Gemeente Aalten	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Onderzoekskosten	5	5	10	5
Verstrekkingen	-	-	-	-
Aflossingen leningen voor 2020	-	-	-5	-25
Aflossingen leningen vanaf 2020	-	-	-	-
Bijdrage gemeente	5	5	5	-20

Gemeente Doetinchem	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Onderzoekskosten	21	20	40	22
Verstrekkingen	5	5	5	4
Aflossingen leningen voor 2020	-15	-20	-15	-47
Aflossingen leningen vanaf 2020	-12	-10	-3	-3
Bijdrage gemeente	-2	-5	28	-25

2.1.2 Beleidsindicatoren

Volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) nemen we de volgende verplichte beleidsindicatoren op.

Sociaal domein
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners*

Gemeente Aalten: 170
Gemeente Doetinchem: 300
Heel Nederland: 340

Bron: waarstaatjegemeente.nl, data 2023

*Definitie: het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

De Laborijn-gemeenten hebben in vergelijking met alle gemeenten in heel Nederland veel minder mensen in de bijstand per 10.000 inwoners.

2.2 Programma Mensontwikkeling

Het programma mensontwikkeling bevat al onze activiteiten gericht op het actief ondersteunen van ontwikkeling bij inwoners. De dienstverlening helpt inwoners in de voorbereiding en realisatie van de stap naar sociale activering, participatie, re-integratie en richting betaald (parttime) werk. Deze dienstverlening is zo georganiseerd dat er voor inwoners een doorlopende ontwikkellijn en maatwerk mogelijk is.

Maatschappelijke participatie

We werken in de uitvoering van deze activiteiten in toenemende mate samen met tal van keten- en samenwerkingspartners. Binnen maatschappelijke participatie bieden we ondersteuning en activiteiten aan inwoners gericht op het zo goed mogelijk kunnen deelnemen aan de maatschappij. De verschillen in regelingen, bijvoorbeeld WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning), Participatiewet en Wsw en het niet goed op elkaar aansluiten van regelingen, helpt daar niet bij. In een aantal pilots ‘Simpel Switchen’ is ervaring opgedaan om de ervaren knelpunten te doorbreken. Daarbij is de expertise van verschillende organisaties en professionals samengebracht vanuit het uitgangspunt ‘wat kan wel’.

In visie en methodiek is de aanpak in de gemeenten Aalten en Doetinchem grotendeels identiek maar wordt deze lokaal aangevuld met verschillende samenwerkingspartners.
De samenwerking is in 2023 verder doorontwikkeld in ‘Activerend Werk’ (intensivering samenwerking Buurtplein en Laborijn) in Doetinchem en in Aalten met het Participatiepact (samenwerking Figulus Welzijn en Laborijn).

In Aalten is samen met Figulus Welzijn intensief ingezet om inwoners in beeld te brengen en zijn 45 inwoners begeleid in verdere activering. Ook is de schakelgroep aan de slag gegaan. Dit is een integraal overleg van netwerkpartners die (complexe) casuïstiek in gemeenschappelijkheid oppakt.
‘Activerend Werken’ is in de gemeente Doetinchem opgestart door Buurtplein en Laborijn. Door de professionals van deze organisaties is een werkwijze ontwikkeld waarbij vanuit een gezamenlijke focus inwoners een zo veel mogelijk ‘ontschotte’ dienstverlening wordt geboden. Hierop zijn de zorgpartijen vanuit de pilot ‘Simpel Switchen’ aangehaakt. Vanuit die gezamenlijke ervaring is de werkwijze in het derde en vierde kwartaal 2023 verder uitgerold naar overige in de gemeente betrokken en geïnteresseerde (zorg)partijen.

In het vierde kwartaal zijn de ontwikkeltafels, begonnen met de onderwerpen ‘Participatieladder’ en ‘AVG’ (Algemene verordening gegevensbescherming), van start gegaan. In deze door de gemeente geïnitieerde aanvullende overlegvorm worden algemeen te ontwikkelen onderwerpen die casus overstijgend zijn, nader toegelicht en uitgewerkt. Professionals van de verschillende deelnemende partijen die bij ‘Activerend Werken’ zijn betrokken, nemen hieraan deel.

Wet inburgering 2021

In 2022 is de basis voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering gevormd. Laborijn heeft in 2023 fors op verdere ontwikkeling geïnvesteerd. Er is een modulaire werkwijze ontwikkeld waarbij inburgeraars een intensief programma doorlopen met verschillende activiteiten met deels gezamenlijke en deels individuele leerdoelen. Het programma is dusdanig ontwikkeld dat de activiteiten laagdrempelig en in een veilige omgeving starten en steeds verder worden opgebouwd. Het doorlopen van het totale programma biedt inburgeraars de kennis en vaardigheden om zelfredzaam te participeren in de samenleving. Gedurende het programma doen inburgeraars werk- en/ of participatie-ervaring op bij werkgevers, waardoor ze stapsgewijs worden voorbereid op betaald werken in Nederland. Om deze nieuwe werkwijze succesvol uit te voeren heeft ook de vakgroep inburgering een ontwikkeling doorgemaakt. Er zijn verschillende nieuwe functies toegevoegd zoals taaltrainer, cultuurvertaler en medewerker inburgering. De meeste van deze functies worden

ingevuld door ervaringsdeskundigen met een diversiteit aan taal- en culturele achtergronden. Het inzetten van ervaringsdeskundigen resulteert in vertrouwen en verbinding met de inburgeraars en dit bevordert de voortgang van de inburgering. Laborijn heeft mede door de komst van de nieuwe collega's een zeer waardevolle ontwikkeling doorgemaakt op cultuursensitief werken. Door het succes van de nieuwe werkwijze en de nieuwe samenstelling van de vakgroep inburgering is Laborijn in staat gebleken de grote toestroom inwoners in 2023 te begeleiden. De nieuwe infrastructuur en ontwikkelde werkwijze biedt tevens mogelijkheden om inwoners die onder de oude Wet inburgering vallen een meer passend aanbod te doen.

Jongeren

Laborijn is partner in het regionaal actieplan jongeren. Voor jongeren blijven we kijken naar maatwerkprogramma's en trainingen die goed aansluiten bij de actuele vragen. Tijdens trainingen geven we informatie over de arbeidsmarkt, opleidingsmogelijkheden en brengen we de ambities en kansen van jongeren goed in beeld. In de afgelopen jaren is vanuit het jongerenteam een uitgebreid netwerk opgebouwd in de regio Doetinchem en Aalten. Zo werkt het team rondom jongeren onder meer intensief samen met Lerenwerkt, ZEG Achterhoek, IrisZorg, diverse zorgpartijen met dienstverlening gericht op jongeren, het Graafschap College en de verschillende VSO-PRO scholen in de regio. Op 9 november 2023 hebben we samen met de jongerenconsulenten van ZEG Achterhoek, de jongerenwerkers van jongerencentrum JC en Buurtplein een feestelijke aftrap gehad van het jongerenpunt. Op een vaste plek zijn wekelijks collega's van verschillende organisaties met en naast elkaar aan het werk voor jongeren.
We hebben gekozen voor een laagdrempelige plek bij het jongerencentrum, die al bij veel jongeren bekend is. Iedere jongere is hier welkom met zijn of haar vraag. Daarnaast leren we als professionals van elkaar en het aanbod van de verschillende partijen beter kennen.
De afgelopen periode hebben we al als zeer waardevol ervaren. We merken dat we elkaar sneller weten te vinden bij hulpvragen van jongeren en dat er al allerlei ideeën ontstaan over hoe we de dienstverlening verder kunnen verbeteren.

Diagnose in Labowijzer

Een verdiepende diagnose op maat bij aanvang van een participatie- en/of re-integratietraject is essentieel om te onderzoeken welke voorwaarden iemand nodig heeft om tot ontwikkeling te komen. Dit geldt voor de brede doelgroep. Wij hebben daarvoor in 2023 het diagnostisch centrum van Laborijn ontwikkeld: Labowijzer.
Binnen Labowijzer krijgt de inwoner altijd een onderzoek op maat, afhankelijk van de vraag van de inwoner en/of professional. Met valide instrumenten, zoals Melba/IDA (Instrument voor de Diagnostiek van Arbeidsvaardigheden), NOA en Icares, onderzoeken onze gecertificeerde professionals onder andere de denkkracht, persoonlijkheid, leerstijl, motivatie, interesses, competenties, arbeidsvaardigheden en fysieke -en psychische mogelijkheden van onze inwoners. Deze instrumenten worden gecombineerd met diagnostische gesprekken, praktische opdrachten en observaties. De onderzoeksresultaten vormen de basis voor het advies over het vervolgtraject van de inwoner. Zowel onze consulenten als trainers kunnen met deze informatie gerichter aan de slag met de begeleiding van de inwoner.

Training

Training helpt inwoners meer grip te krijgen op hun eigen regie, inzicht te krijgen in eigen patronen en keuzes alsmede vaardigheden te ontwikkelen zodat zij de volgende stap kunnen zetten in de ontwikkeling op de participatieladder. Training is binnen Laborijn een instrument dat naar gelang de vraag en behoefte steeds verder wordt ontwikkeld en steeds breder wordt ingezet voor zowel de brede doelgroep van Laborijn als die van de samenwerkingspartners.

Dit jaar is geïnvesteerd op de doorontwikkeling van de bestaande programmering in zowel Doetinchem als Aalten. Naast dit lopende aanbod is, in het kader van het vitaliteitsprogramma, een nieuwe workshop 'mindfulness' ontwikkeld en gegeven. Ook nieuw

is de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP), ten behoeve van de doelgroep nieuwe Wet inburgering
In 2023 zijn we ook gestart met een ‘in house’-aanbod van taaltrainingen. In het vierde kwartaal zijn de eerste taaltrainingen aangeboden, verdeeld over 3 niveaugroepen (Alfa, A2, B1). In totaal hebben 29 inwoners deelgenomen. Daarnaast is in het vierde kwartaal een tweede vorm van taalonderwijs ontwikkeld, namelijk taalcoaching. De eerste 4 inwoners zijn hier in het vierde kwartaal mee gestart.
Tot slot hebben er 29 taalintakes met inwoners plaatsgevonden. Hierbij werd het huidige taalniveau en de ondersteuningsbehoefte van de inwoner in kaart gebracht. 16 inwoners zijn doorverwezen naar taaltrainingen, 9 inwoners naar taal coaching en 5 deelnemers zijn doorverwezen naar andere relevante trainingen.

Regionaal Mobiliteitsteam (RMT)

In het najaar van 2023 is gemeente Doetinchem een campagne gestart met als doel om onbenut arbeidspotentieel in de gemeente te bereiken. De doelgroep is werkzoekenden die nu nog niet of op een niet passende werkplek, aan het werk zijn. Met inzet van een online- en offlinecampagne wordt getracht om deze doelgroep te stimuleren om zich te melden voor ondersteuning bij werk en school. Gemeente Doetinchem maakt tijdens de campagne gebruik van de infrastructuur van het RMT ’Achterhoekwerktdoor’.

De nieuwe aanmeldingen van het RMT worden opgepakt door de screeners van Laborijn. Zij vragen de hulpvraag van de werkzoekende goed uit en geven een eerste advies over de interventie die vanuit het RMT ingezet kan worden. Laborijn heeft zich binnen het RMT gepositioneerd als specialist in de begeleiding van werkzoekenden met een afstand tot werk en/of met een complexe hulpvraag. In 2023 heeft Laborijn al meer dan 40 werkzoekenden uit de gemeente geholpen aan een passende baan. Door de samenwerking binnen het RMT kan Laborijn haar basisdienstverlening inzetten voor werkzoekenden uit de gemeente die normaal niet in beeld zouden komen. We bereiken daardoor een brede doelgroep en kunnen ons steeds meer positioneren als sociaal ontwikkelbedrijf. Daar zijn we trots op.

Werk voor Oekraïners

Laborijn zet zich sinds maart 2022 actief in bij de ondersteuning van Oekraïense werkzoekenden in hun zoektocht naar werk. Wij verzorgen wekelijks spreekuren ‘werk’ op locaties in gemeente Doetinchem en gemeente Aalten. Oekraïense werkzoekenden en werkenden kunnen zich tijdens de spreekuren melden met al hun vragen rondom werk. Het team van Laborijn dat zich bezighoudt met de ondersteuning van Oekraïners in werk bestaat uit een projectleider, 3 jobcoaches, 2 accountmanagers en 2 tolken.

In de loop van 2023 zien we een verandering in de zoekvraag van de Oekraïense werkzoekenden. Waar ze in 2022 graag zo snel mogelijk aan het werk wilden gaan, met als doel om geld te verdienen voor een eventuele terugkeer, zien we in 2023 dat steeds meer mensen rekenen op een lang en/of duurzaam verblijf in Nederland. Met deze visie wordt duurzaam werk en investeren in een loopbaan op het eigen niveau steeds belangrijker.
De vraag van de doelgroep is dan ook om in te zetten op de taalontwikkeling en om mee te denken in mogelijkheden om in het eigen vakgebied aan het werk te kunnen gaan in Nederland. Samen met onze samenwerkingspartners zijn deze vragen opgepakt. Er zijn extra taallessen opgestart, diploma's zijn gewaardeerd, cv's en motivatiebrieven zijn gemaakt, vak trainingen zijn ingezet en er is een cursus opgezet voor Oekraïners die als zzp’er willen gaan werken in Nederland.

Het jaar 2023 wordt afgesloten met een mooi resultaat. In totaal is 66% van de Oekraïense beroepsbevolking uit Doetinchem aan het werk. Dit zijn in totaal ongeveer 141 mensen. Met dit percentage zit gemeente Doetinchem boven het landelijk gemiddelde van werkende Oekraïners.

Leefgeld Oekraïne

Laborijn verstrekt voor de gemeenten Aalten en Doetinchem leefgeld aan Oekraïners volgens de regeling die gestart is op 1 april 2022. De financiële afwikkeling loopt niet via de begroting van Laborijn, maar via de begroting van de gemeenten, omdat Laborijn deze regeling in mandaat uitvoert. Voor de gemeente Aalten heeft Laborijn in 2023 € 136.000 aan leefgeld verstrekt. Voor de gemeente Doetinchem heeft Laborijn € 378.000 aan leefgeld verstrekt. We hebben sinds de start 125 Oekraïners aan het werk geholpen.

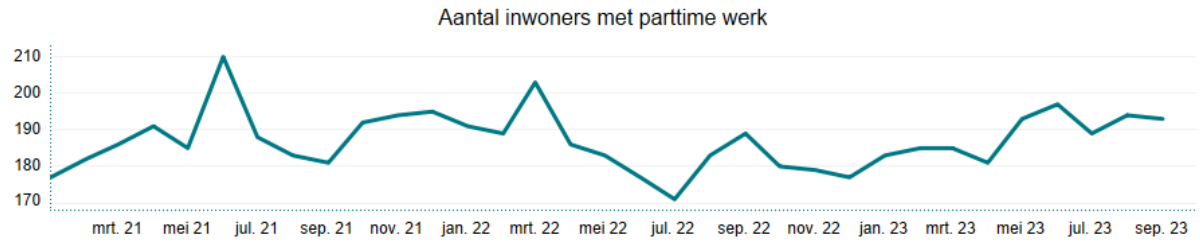
Ontwikkeling Werkleercentrum

Binnen het Werkleercentrum (WLC) zijn stappen gezet in de doorontwikkeling van het sociaal ontwikkelbedrijf. Uitgangspositie hierbij is om werk meer als middel in te zetten en minder als doel op zich. In de verschillende hallen wordt gedifferentieerd in werksoorten, best passend bij de verschillende doelgroepen.

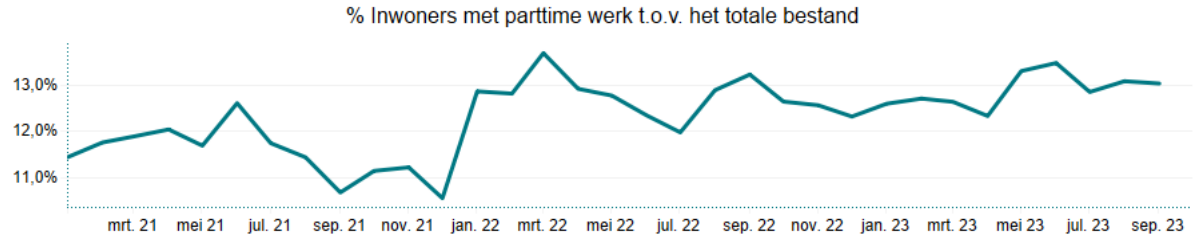
Er is gestart met de ontwikkeling van de leerlijnen logistiek en horeca. De leerlijnen staan inmiddels en de eerste inwoners zijn in ‘opleiding'. De ervaringen zijn positief. De leerlijn horeca is onderdeel van de regionale aanpak voor onbenut arbeidspotentieel.

Parttime werk

De volgende grafieken lopen een kwartaal achter door het later verrekenen van de inkomsten uit parttime werk.

In deze grafiek is te zien dat het aantal inwoners met parttime werk de laatste tijd vrij stabiel is. Door de sterke vraag naar arbeid zien wij dat inwoners die parttime aan het werk zijn, uitstromen naar betaalde arbeid zonder uitkeringsondersteuning. Parttime werk is vaak de start richting volledige uitstroom naar werk. Wij blijven parttime werk daarom sterk stimuleren.

In deze grafiek is te zien dat het percentage inwoners met parttime werk in het begin van 2023 tussen de 12% en 13% zit en in het laatste halfjaar regelmatig boven de 13% uitkomt.

In deze grafiek is te zien dat het bedrag aan inkomsten per maand fluctueert. De belangrijkste oorzaak is de seizoensinvloeden. De trend over de jaren heen laat een mooie stijgende lijn zien.

NUG-dienstverlening

Laborijn biedt ook ondersteuning aan niet-uitkeringsgerechtigden (NUG), inclusief loonkostensubsidie, die zich melden voor ondersteuning bij het verkrijgen van betaald (parttime) werk.

2.2.1 Programmalasten

Binnen dit programma worden de volgende lasten en baten verantwoord:

- de kosten van re-integratie en ontwikkeling van Participatiewet-klanten, kosten voor begeleidend personeel en de kosten voor dienstverbanden Wiw en cao Aan de slag
- de baten bestaan uit de re-integratiemiddelen die door de gemeenten beschikbaar worden gesteld aan Laborijn, de omzet die wordt behaald door medewerkers Wiw en cao Aan de slag en de loonkostensubsidie die ontvangen wordt voor deze medewerkers.

Programma Mensontwikkeling	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Baten				
Arbeidstoeleiding loonkostensubsidie	439	434	363	243
Arbeidstoeleiding omzet	160	152	85	85
Rijksbudget Inburgering	-	-	721	-
Bijdrage gemeenten re-integratiemiddelen	2.926	2.926	2.926	3.368
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	1.896	1.896	1.466	875
Totaal baten	**5.421**	**5.407**	**5.561**	**4.571**
Lasten				
Inburgering	-	-	721	-
Ontwikkeling Inwoners	193	310	257	198
Nieuwe inwoners	317	360	167	129
Integrale samenwerking	178	179	196	151
Arbeidstoeleiding	1.201	1.227	982	756
Hulpmiddelen en vergoedingen	424	422	186	143
Interne klantondersteuning	1.784	1.784	1.784	1.719
Directe salariskosten	1.918	1.926	1.466	1.613
Totaal lasten	**6.015**	**6.209**	**5.757**	**4.709**
Saldo baten en lasten	**-594**	**-801**	**-197**	**-138**
Toevoeging bestemmingsreserve	-5	-	-	-600
Onttrekking bestemmingsreserve	573	772	197	738
Resultaat	**-27**	**-30**	**-**	**-**

Dit programma laat een negatief saldo van baten en lasten zien van € 594.000.

Het grootste deel hiervan, € 573.000, betreft het tekort op de door de gemeenten beschikbaar gestelde re-integratiemiddelen. Dit tekort wordt gedekt uit de in voorgaande jaren opgebouwde bestemmingsreserve. Ook is er een negatief saldo op de directe salariskosten van € 27.000 en wordt € 5.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve vakantiegeld en -dagen.

2.2.2 Beleidsindicatoren

Volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) nemen we de volgende verplichte beleidsindicatoren op.

Sociaal domein

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners*

Gemeente Aalten: 119
Gemeente Doetinchem: 166
Heel Nederland: 123
Bron: waarstaatjegemeente.nl, peildatum tweede kwartaal 2023.

*Deze indicator toont het aantal inwoners dat gebruik maakt van een re-integratievoorziening op basis van de Participatiewet. Een re-integratievoorziening is een voorzienig die door een gemeente wordt ingezet, nadat de gemeente heeft vastgesteld dat een cliënt een belemmering heeft die directe arbeidsinschakeling bemoeilijkt (er is een afstand tot de arbeidsmarkt). De voorziening is erop gericht de afstand tot de arbeidsmarkt van een cliënt te verkleinen, waarbij het doel op de lange termijn altijd arbeidsinschakeling is. Het is niet relevant of een voorziening door de gemeente zelf wordt uitgevoerd of dat deze door de gemeente wordt ingekocht. Er zijn diverse typen re-integratievoorzieningen: tijdelijke loonkostensubsidie, WIW/ID-baan, participatieplaats, loonkostensubsidie, (Participatiewet), beschut werk, begeleiding op werkkring/jobcoach, vervoersvoorziening (woon-werk), andere voorziening voor arbeidsbeperking en overige voorzieningen.

2.3 Programma Wsw

Binnen dit programma doen wij op hoofdlijnen verslag van de activiteiten en de resultaten die in 2023 hebben plaatsgevonden rondom de Wsw.

Dit programma heeft betrekking op de coaching, ontwikkeling, bemiddeling en plaatsing van onze Wsw-medewerkers. Daarnaast ook op de dienstverlening aan onze gedetacheerde Wsw-medewerkers en medewerkers die in begeleid werken werkzaam zijn.

Wsw-extern en omzet detacheringen

In 2023 hebben we een extern detacheringspercentage gerealiseerd van 74%. Landelijk ligt dit op 43%. De ontwikkelingen bij de doelgroep heeft een negatief effect op de omzet en het detacheringspercentage gehad. We zien een toename van oudere Wsw-collega's die terugkeren van een detachering naar intern werk. Daarnaast neemt de productiviteit verder af en het ziekteverzuim toe. Naast de verwachte uitstroom door pensionering maken steeds meer Wsw-collega's gebruik van de RVU, de Regeling Vervroegd Uittreden.

Rijksbijdrage Wsw

De Rijksbijdrage voor de Wsw stijgt van € 33.113 (meicirculaire) per standaard eenheid (SE) in 2023 naar € 33.596. De cao-loonstijging is in tegenstelling tot eerdere berichtgeving niet gecompenseerd in de septembercirculaire 2023, maar naar verwachting in de meicirculaire 2024 (deels) worden gecompenseerd.

Wsw intern

Binnen de Werkleercentra bieden we (interne) Wsw-medewerkers, al dan niet tijdelijk, passend werk gericht op ontwikkeling. Ultimo 2023 is 26% van de Wsw-collega's intern werkzaam bij Laborijn.

Jobcoaching

De methodische jobcoaching is een erg belangrijke dienst van Laborijn. Enerzijds om onze Wsw-medewerkers, inwoners met een Participatiewet-uitkering en een doelgroepindicatie en werkgevers te ondersteunen en te begeleiden. Anderzijds om de ontwikkeling van de verschillende doelgroepen op de gebieden van loonwaarde, productiviteit en werknemersvaardigheden te vergroten en te verduurzamen.

Het afgelopen jaar was 74% van de Wsw-medewerkers extern gedetacheerd

2.3.1 Programmalasten

Binnen dit programma worden de volgende lasten en baten verantwoord:

- de kosten voor Wsw-medewerkers die in dienst van Laborijn zijn of begeleid werken, de salariskosten van begeleidend personeel en de af te dragen omzet van de Wsw-medewerkers van Oude IJsselstreek
- de baten bestaan enerzijds uit de Rijksbudgetten Wsw die door gemeenten worden ontvangen en ter beschikking worden gesteld aan Laborijn. Anderzijds worden er inkomsten gegenereerd uit groeps- en individuele detacheringen van Wsw'ers, uit de werkzaamheden die uitgevoerd worden in de hallen en ontvangen wij het lage inkomensvoordeel van het UWV.

Programma Wsw	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Baten				
Omzet groepsdetacheringen	3.146	3.203	3.669	3.351
Omzet individuele detacheringen	1.992	1.998	2.206	1.972
Omzet intern werk	492	471	507	379
Bijdrage vervoerskosten inleners	182	180	149	195
Lage Inkomensvoordeel (Liv)	288	210	210	374
Verrekening kostendeel OIJ	330	316	331	357
	6.430	6.377	7.072	6.627
Rijksbudget	20.923	20.920	18.659	20.228
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	2.355	2.355	2.012	2.291
Totale baten Wsw	**29.708**	**29.652**	**27.743**	**29.147**
Lasten				
Loonkosten Wsw	19.219	19.166	19.086	19.022
Vervoerskosten Wsw	680	682	525	584
Overige kosten Wsw	547	486	680	649
Kosten begeleid werken	1.046	980	797	1.087
Directe productiekosten	20	50	33	58
Omzet deel af te dragen aan OIJ	1.251	1.242	1.403	1.246
Directe salariskosten	2.194	2.180	2.012	2.250
Totale lasten Wsw	**24.956**	**24.785**	**24.536**	**24.897**
Saldo baten en lasten	**4.752**	**4.867**	**3.207**	**4.250**
Toevoeging bestemmingsreserve	-37	-	-	-41
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-
Resultaat	**4.715**	**4.867**	**3.207**	**4.208**

Dit programma laat een positief resultaat zien van € 4.752.000. Het resultaat is € 115.000 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door een hogere bijdrage van het UWV voor het lage inkomensvoordeel en anderzijds door de toekenning van een gratificatie van

€ 100 per Wsw-medewerker ter compensatie van de stijgende prijzen in 2023 welke pas gecompenseerd zijn vanaf oktober bij het openbreken van de cao.

Ook is er een positief saldo op de directe salariskosten van € 161.000 en wordt € 37.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve vakantiegeld en -dagen.

2.4 Programma Algemene Overhead

Onder dit programma worden alle kosten verantwoord die niet worden toegerekend aan de inhoudelijke programma's. Hieronder vallen de kosten van de directie, afdeling bedrijfsvoering (staf, administratie, etc.) en ook die van huisvesting, facilitair en automatisering.

2.4.1 Programmalasten

Algemene overhead	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Realisatie 2022
Baten				
Rentebaten	274	257	4	5
Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	649	442	332	594
Inkomsten uit DVO OIJ Wsw	1.287	1.369	1.204	1.302
Opbrengst catering	107	84	45	86
Huuropbrengsten	393	401	370	381
Bijdrage deelnemende gemeenten	3.405	3.405	3.326	3.528
Incidentele baten	1.164	343	196	448
Totaal baten	**7.278**	**6.301**	**5.476**	**6.346**
Lasten				
Loonkosten	5.408	5.380	5.348	4.914
Overige personeelskosten	715	657	552	585
Huisvestingskosten	1.644	1.547	1.100	1.077
Facilitaire kosten	535	541	627	585
ICT kosten	1.282	1.323	1.267	1.280
Algemene kosten	307	343	216	346
Incidentele lasten	608	699	218	1.529
Totaal lasten	**10.499**	**10.489**	**9.329**	**10.317**
Saldo baten en lasten	**-3.221**	**-4.188**	**-3.852**	**-3.970**
Mutatie bestemmingsreserve				
Toevoeging aan reserve	-308	-964	-229	-1.119
Onttrekking aan reserve	274	467	874	881
Mutatie algemene reserve				
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	**-3.255**	**-4.684**	**-3.207**	**-4.208**

Het programma algemene overhead laat een negatief saldo van baten en lasten zien van € 3.221.000. De baten vallen € 977.000 hoger uit met name doordat Laborijn meer baten uit DVO's heeft ontvangen en er incidenteel Esf-subsidie is ontvangen.

Specificatie Incidentele baten en lasten	Baten	Lasten
ESF-subsidie	583	
Onttrekking uit Voorzieningen	205	
DVO OIJ Jobcoaching, loonwaardemeting, NB	136	
Bijdrage gemeenten project Energietoeslag	75	
Bijdrage gemeenten Project Oekraïne	66	
Bijdrage gemeente Doetinchem DVO BB	48	
Overige incidentele baten	29	
Begeleiding noodopvang	22	
Uitvoering project Oekraine		109
Organisatieontwikkeling		82
Toevoeging aan voorziening		80
Frictiekosten uittreding OIJ		67
Uitvoering project Energietoeslag		65
Loonkosten vervanging langdurig zieken		64
Uitvoering Tozo		60
ICT projecten		47
Pensioenreparatie medewerkers Begeleid Werken		22
Overige incidentele lasten		13
Totaal	**1.164**	**609**
Saldo	**555**	

De incidentele baten zijn in totaal € 1.164.000. Dit betreft de ontvangst van Esf-subsidie, inkomsten uit een DVO die afgesloten met de gemeente Oude IJsselstreek en de aanpassing van de voorziening grootonderhoud in verband met de aanstaande nieuwbouw. Daarnaast heeft Laborijn de projecten Energietoeslag en Leefgeld Oekraïne uitgevoerd voor de gemeenten Aalten en Doetinchem en hier incidenteel middelen voor ontvangen.

De incidentele lasten zijn € 609.000. Dit zijn onder andere kosten voor de uitvoering van het project Oekraïne en de Tozo, het aanpassen van de voorziening verlofsparen, kosten voor de organisatieontwikkeling en ICT-projecten.

2.4.2 Beleidsindicatoren

Volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) nemen we de volgende verplichte beleidsindicatoren op.

1) Formatie per 1000 inwoners
   147/123 = 1,19

2) Bezetting per 1000 inwoners
   151/123 = 1,23

3) Apparaatskosten per inwoner
   € 11.621.000 / 123.321 = € 94

4) Externe inhuur
   € 1.836.000 / € 12.680.603 = 14,48%

5) Overhead ten opzichte van totale lasten
   € 10.499.000 / € 72.312.000 = 14,52%

2.5 Verplichte paragrafen

2.5.1 Bedrijfsvoering

Hierbij geven we een toelichting op de voornaamste ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering**.**

Kwaliteit

Naast het continu bezig zijn met de kwaliteitsbevordering van de consulenten heeft het team Kwaliteit meegewerkt aan diverse projecten zoals de Wet inburgering, de aanbesteding van een DMS (Document Management Systeem) en verdere ontwikkeling en aanbesteding voor een passender applicatie voor methodisch werken. De leefgeldregeling Oekraïne en de energietoeslag 2023 vroegen eveneens om vertaling van beleid naar richtlijnen en uitvoeringsregels. Daarnaast is er gestart met procesoptimalisatie binnen Laborijn, wat in 2024 en 2025 volop vervolg krijgt. Er zijn diverse kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd, zowel door de kwaliteitsadviseurs als ook de juridisch kwaliteitsmedewerkers. Daarmee is ook een verdere ontwikkeling ingezet om als belangrijke hulpstructuur in de nieuwe organisatiestructuur te fungeren. Kwaliteit heeft bijvoorbeeld een rol als gespreksleider bij de integrale tafels om het integraal werken te bevorderen en door te ontwikkelen. Tenslotte is ook een interne cursus ontwikkeld om de kennis van zowel de Participatiewet als de organisatiestructuur te vergroten.

Informatiemanagement

Informatiebeveiliging en Privacy

We werken gestructureerd aan het verder verbeteren van de informatiebeveiliging en privacy. In dat kader is ‘de week van de integriteit en privacy’ gehouden. Er zijn verschillende workshops en kennis sessies georganiseerd. Daarin is bewustwording een belangrijk thema geweest, evenals het belang van melden en de kennis van onze procedures. Via e-learning zijn er kennistoetsen afgenomen. Er zijn het afgelopen jaar 15 datalekken gemeld die volgens procedure zijn afgehandeld.

Frauderisico’s

Hieronder volgt het overzicht van onderkende frauderisico’s met bijbehorende interne beheersingsmaatregelen.

Frauderisico	Interne beheersingsmaatregel	Restrisico
Debiteuren afboeken in de financiële administratie, (een deel van) het geld op privérekening laten overmaken.	1. Interne controle op memoriaal boekingen m.b.t. afboeken debiteuren 2. Interne controle op buiteninvordering stelling cliëntvorderingen	Laag
Spookfactuur inboeken, aanmaken/muteren stambestand crediteur en factuur betaalbaar stellen	Functiescheiding tussen het inscannen, coderen, inboeken, accorderen en betalen van facturen. Tevens systeemtechnisch een beperkte toegang tot het aanmaken en muteren van stambestanden crediteuren. Interne controle op prestatielevering	Laag
Handmatige betaling invoeren in BNG-bankpakket zonder geldige onderbouwing	Functiescheiding tussen het inboeken van een betaalregel en het accorderen van de betaalregels. Alle betalingen van facturen vanaf € 5.000 worden aangeleverd bij de personen die de betaalbatch accorderen	Midden
Goederen bestellen op naam Laborijn, in privé laten afleveren,	Tweede autorisatie inkoopfactuur	Midden

prestatie akkoord tekenen in key2financiën	Maandelijkse kostenbeoordeling i.v.t. de begroting In 2023 is er een nieuw bestelportaal ingericht	
Intern werk order laten uitvoeren, facturatie achterwege laten of lager doorvoeren, restant in privé laten uitbetalen	Interne monitoring omzet intern werk. Functiescheiding tussen afspreken prijzen, uitvoeren werkzaamheden en facturatie	Hoog
Opdracht verlenen aan bevriende personen/ondernemers	Integriteitsbeleid Inkoop- en aanbestedingsbeleid Interne controle op proces inkopen en (Europese) aanbestedingen	Hoog
Fictieve medewerker aanmaken en salaris uitbetalen	Interne controle op de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de salarisadministratie. Functiescheiding tussen aanmaken medewerker, opstellen arbeidsovereenkomst en verloning	Laag
Fictieve uitkeringsklant aanmaken in Suite en uitkering laten overmaken op privérekening medewerker	Integriteitsbeleid Koppeling met Inlichtingenbureau Koppeling met BRP Systeemcontrole Suite geeft foutmelding bij betalen uitkering. Lijstwerk controle door Financiën bij betaalbatch	Laag
Hoger salaris doorvoeren in Visma dan in aanstellingsbrief staat	Functiescheiding omtrent het invoeren, muteren en betalen van salarissen	Laag
Doorvoeren van eenmalige uitkeringen aan medewerkers zonder dat hier iets aan ten grondslag ligt	Interne controle op eenmalige uitbetalingen Interne controle op de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de salarisadministratie	Laag
Omkoping bevoegde/invloedrijke medewerkers door derden	Integriteitsbeleid	Laag
Het vaststellen van een te hoge loonwaarde bij de werkgever in ruil voor een betaling	Integriteitsbeleid, functiescheiding tussen het uitvoeren van een loonwaardemeting en het vaststellen loonwaardemeting en de betaling. Gebruik van een landelijk gecertificeerd systeem voor de uitvoering van de metingen	Laag

Op basis van de uitgevoerde interne controle is geen fraude geconstateerd.

Beleid & juridisch beleid

Continu Klanttevredenheidsonderzoek
Om snel te kunnen reageren en anticiperen hecht Laborijn waarde aan een continue meting van hoe onze inwoners de dienstverlening van Laborijn ervaren. Daarom hebben we een voortdurende uitvraag in de vorm van een continu-KTO. In het continu-KTO wordt de reis van de inwoner binnen Laborijn gevolgd. Naast een ‘rapportcijfer’ geeft de respons ons ook input om de dienstverlening op detail nog verder te kunnen verbeteren.

De respons die we over 2023 van onze klanten hebben ontvangen is gestegen ten opzichte van voorgaande jaren, doordat we extra inspanning hebben gepleegd om betrokkenheid te creëren. Door de toegenomen respons, bedraagt de betrouwbaarheid voor alle fasen van het onderzoek inmiddels maar liefst 90% (voorheen 85%). De gepresenteerde resultaten over 2023 geven opnieuw een mooi en evenwichtig beeld van de ervaringen van de inwoners met onze dienstverlening.

De reis van de inwoner start met de eerste kennismaking met Laborijn en het verzorgen van de bijstandsaanvraag. Onze klanten beoordelen de dienstverlening in deze fase met een 7,0 (in 2022; 7,1). Vervolgens wordt gekeken naar de klantbeleving waar het gaat om ondersteuning en begeleiding bij het proces van re-integratie/participatie. Dit betreft dienstverlening waarbij we de inwoner gedurende langere tijd begeleiden. Deze fase in dienstverlening is door onze klanten in 2023 gewaardeerd met een mooie 7,6 (in 2022; 7,1). Een jaar nadat het eerste contact heeft plaatsgevonden wordt de klant nogmaals bevraagd op de dan opgebouwde ervaringen met Laborijn. De inwoners hebben deze fase van ondersteuning en begeleiding in 2023 beoordeeld met een 7,2 (in 2021; 7,3).

Tenslotte geeft wederom ruim driekwart van de klanten aan dat het beter met hen gaat na het ontvangen van de begeleiding en ondersteuning door Laborijn.

Klantadviesraad
De Laborijn klantadviesraad (KAR) is een vertegenwoordiging van inwoners met een Participatiewet-uitkering en leden van de Sociale Raden Aalten en Doetinchem. De leden van de KAR adviseren de directeur gevraagd en ongevraagd over de dienstverlening van Laborijn. De KAR heeft zich in 2023 vooral gericht op het verder vormgeven van de eigen identiteit en ambitie en het intensiveren van het contact en de betrokkenheid van de achterban. Ook het op peil houden van het aantal leden van de raad was een terugkerende uitdaging. Inhoudelijk was de focus vooral gericht op onderwerpen als de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering, (financiële) bestaanszekerheid en de armoede(val).

Interne controle
In 2023 zijn interne controlewerkzaamheden uitgevoerd. De administratieve organisatie en interne beheersingsmaatregelen zijn gecontroleerd op opzet, bestaan en werking volgens het interne controleplan. De bevindingen zijn in periodieke rapportages verantwoord en door de organisatie opgevolgd. In paragraaf 4.13 is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Huisvesting
Laborijn heeft in 2023 gebruik gemaakt van de bestaande werklocaties in Doetinchem, Aalten en Ulft en heeft tevens de beschikking gekregen over een nieuwe werklocatie in Zelhem. Op alle locaties wordt onze dienstverlening aangeboden. De staf is voornamelijk werkzaam in Doetinchem.

We beschrijven per locatie de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar.

Locatie Doetinchem
Het huidige pand in Doetinchem is sterk verouderd. Ook in 2023 is het nodige werk verzet en zijn beperkte investeringen gedaan om deze hoofdlocatie operationeel te houden en de ruimtes geschikt te maken voor nieuwe dienstverlening en doelgroepen.

Vanwege de plattere organisatiestructuur en de wens om meer integraal samen te werken, heeft er een interne verhuizing plaatsgevonden. In de zomer van 2023 zijn de inkomensconsulenten, het Ondernemerssteunpunt en het klantencontactcentrum verhuisd van pand 110 naar pand 106. Daarmee zitten nu alle professionals bij elkaar in 1 pand en ontvangen we alle inwoners in pand 106. Pand 110 is als stiltewerkplek, overleg- en vergaderlocatie in gebruik genomen.

Met de komst van Labowijzer is hal 8 geschikt gemaakt als diagnostisch centrum binnen Laborijn. Een ruimte waarin het mogelijk is gemaakt om met inwoners gesprekken te voeren, diagnostische instrumenten in te zetten, praktische opdrachten uit te laten voeren en observaties te doen. De onderzoeksresultaten vormen de basis voor het advies over het vervolgtraject van de inwoner.

Locatie Aalten
Bij SB Post zijn veel inwoners gedetacheerd. Met gezamenlijke inspanningen van Laborijn en SB Post is de huisvesting van het postdepot in Aalten gerealiseerd. Op 5 december is het postdepot op onze locatie in Aalten feestelijk geopend. De post wordt daar gesorteerd alvorens deze wordt rondgebracht.

Locatie Ulft
Op de locatie Ulft zijn een paar kleinere investeringen gedaan ter bevordering van het werkgenot (o.a. aanpassingen toiletgroep, fietsenstalling en pauzeplek).

Locatie Zelhem
In juli werd de gemeente Bronckhorst, geheel onverwacht, geconfronteerd met het faillissement van Meesterwerk BV, de partij die voor Bronckhorst de Werkcarrousel exploiteert. Als gevolg hiervan zouden ruim 50 inwoners een nabije werk- en ontwikkelplek verliezen. Een vervelende en ongewenste situatie. Laborijn heeft gezorgd voor een snelle en naadloze overgang. Per augustus voert Laborijn haar dienstverlening en activiteiten uit op de ‘oude Meesterwerk’-locatie in Zelhem. Qua huisvesting zijn er enige aanpassingen gedaan ten behoeve van veilig werken.

Toekomstige huisvesting Doetinchem
In 2021 heeft besluitvorming plaatsgevonden omtrent het realiseren van nieuwbouw voor Laborijn. Op grond daarvan is in 2022 het proces uitgelijnd. Onderdeel daarvan was het doorlopen van Europese aanbestedingen voor de opdracht voor ontwerp (architect) en daarnaast bouw en onderhoud (aannemer) van de nieuwbouw Laborijn. Ook heeft besluitvorming plaatsgevonden over de realisatie van de nieuwbouw op de huidige kavel. In 2023 is besloten dat Laborijn nieuwbouw realiseert voor haar eigen taken en niet voor samenwerkingspartners als zijnde huurders. Inmiddels is het voorlopig ontwerp gereed.

Facilitair & Inkoop
Naar aanleiding van signalen is in september besloten om gratis menstruatieproducten aan onze medewerkers beschikbaar te stellen. Op alle vrouwen-, bezoekers/invalidetoiletten zijn menstruatieproducten aanwezig.

Op het gebied van inkoop zijn 2 Europese aanbestedingen doorlopen (Document Management Systeem (DMS) en Food & Non-Food). Daarnaast is er gestart met de aanbesteding van methodisch werken, welke in 2024 zal worden gegund. Een andere grotere investering betrof een nieuwe heftruck voor de leerlijn Logistiek.

De applicatie Facilitor is gekoppeld aan Outlook om de reserveringen van ruimtes te optimaliseren. De aanmelding en registratie van bezoekers kan nu ook via Facilitor uitgevoerd worden. Er is gestart met een meldingssysteem voor applicatiebeheer en facilitair.

Fiscale aspecten

In 2023 hebben wij een 'fiscaal self assessment' opgesteld en afgestemd met de Belastingdienst. Ook zijn de btw-afspraken vernieuwd. Laborijn en de Belastingdienst zijn een nieuw convenant Horizontaal Toezicht overeengekomen per 22 november 2023 voor een periode van 3 jaar.

Drempel schatkistbankieren

De drempel schatkistbankieren is in 2023 niet overschreden.

Onrechtmatigheden

In de financiële verordening van Laborijn is vastgelegd dat onrechtmatigheden van boven de € 50.000 en onder de verantwoordingsgrens van € 728.000 in de paragraaf bedrijfsvoering moeten worden toegelicht.

Bij de interne controle is een onrechtmatigheid van € 170.000 op de Europese aanbestedingen vastgesteld. Deze onrechtmatigheid is veroorzaakt door 3 contracten die in het verleden niet Europees aanbesteed zijn, terwijl dit wel had gemoeten en die nog doorliepen in 2023. Het gaat om 1 contract met een vervoersbedrijf. Het oude contract liep nog door tot en met februari 2023. Deze overeenkomst is vanaf maart 2023 Europees aanbesteed. Daarnaast liepen 2 inhuurovereenkomsten, die in het verleden niet Europees aanbesteed waren, nog door in 2023. Deze overeenkomsten zijn inmiddels beëindigd. We hebben de werkwijze bij het inhuren van medewerkers aangepast zodat alle inhuurovereenkomsten via Werken in Gelderland worden aanbesteed.

Het onterecht verstrekken van een uitkering valt onder misbruik van overheidsgelden. Om dit misbruik te beperken hebben we een aantal beheersmaatregelen ingericht: er wordt functiescheiding en toetsing toegepast in de processen, Misbruik & Oneigenlijk gebruik risico's worden met medewerkers besproken, er worden gerichte deelonderzoeken uitgevoerd, fraudesignalen worden onderzocht en de signalen van het inlichtingenbureau worden beoordeeld. Deze maatregelen hebben ertoe geleid dat we een bedrag van € 191.000 aan onterecht verstrekte Participatiewet uitkeringen, IOAW-uitkeringen en bijzondere bijstand hebben kunnen terugvorderen. Van dit bedrag is € 124.000 in 2023 geïncasseerd.

Ten aanzien van het begrotingscriterium zijn enkele investeringskredieten overschreden voor in totaal € 163.000. Dit komt met name doordat voorbereidende kosten voor de nieuwbouw eerder zijn gemaakt dan was verwacht.

Onrechtmatigheden	Bedrag (x1.000)
Voorwaarden criterium	
Inkopen die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed	170
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	
Terugvorderingen die ontstaan zijn in 2023	191
Begrotingscriterium	
Overschrijding investeringskredieten	163
Totaal	**525**

2.5.2 Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (Woo) is sinds augustus 2022 geldend. In de Woo staat dat de inwoner recht heeft op informatie van de overheid. Daarom maakt Laborijn zelf veel informatie bekend. Dat doen wij op onze website, maar ook op bijvoorbeeld www.overheid.nl of zoek.officielebekendmakingen.nl.

Op onze website is onder andere het volgende te vinden:

- agenda's en vergaderstukken vergaderingen algemeen bestuur
- besluiten vergaderingen dagelijks bestuur
- jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening)
- kwartaalrapportages

Daarnaast staat op onze website hoe een Wet open overheid verzoek ingediend kan worden (laborijn.nl/woo).

2.5.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze jaarrekening is het benodigde weerstandsvermogen geactualiseerd en hebben we ook ingeschat wat de eventuele restrisico's zijn waarvan we niet zeker zijn dat we die binnen de begroting kunnen opvangen.

Benodigd weerstandsvermogen

Om tot een onderbouwing van het benodigde weerstandsvermogen te komen, wordt de volgende werkwijze gehanteerd:

1. identificeren risico's
2. beoordelen en prioriteren risico's
3. analyse van de risico's (kans x financieel gevolg)
4. bepalen benodigd weerstandvermogen (risicobuffer)

Inventarisatie van de risico's

Risico's zijn in dit verband gedefinieerd als onzekere of onverwachte gebeurtenissen die het behalen van de strategische doelstellingen van de organisatie in gevaar brengen. Niet alle risico's zijn in dit verband relevant, zo zijn sommige risico's op een andere wijze afgedekt. Eind 2018 heeft Laborijn de nota weerstandsvermogen opgesteld. Hiertoe is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Ultimo 2023 is de berekening geactualiseerd.

	Overzicht risico's en weerstandscapaciteit 2023	A	B	C
	Risico omschrijving	Kans	Financieel gevolg	Risicobuffer
1	Criminelen weten in te breken in systemen Laborijn en continuiteit komt in gevaar	30%	800	240
2	Wijziging in bestuurssamenstelling met als gevolg forse aanpassing in beleid en koers/uitvoering	25%	100	25
3	Wet- en regelgeving verandert onverwacht waardoor Laborijn ontwikkelt beleid moet herzien	30%	100	30
4	Grote stijging van het aantal inwoners door trek naar het werkgebied Laborijn waardoor Laborijn veel hogere lasten heeft om de werkzaamheden naar tevredenheid uit te voeren	25%	320	80
5	Missen EU aanbesteding, hierdoor ontstaat claim	15%	500	75
6	Risico voor overcapaciteit en transitievergoedingen ambtelijk personeel	20%	1.718	344
7	Risico dat competenties huidige medewerkers onvoldoende aansluit bij toekomstige vraag	25%	196	49
8	Verlies van een grote klant van openbaar aanbestede werken	50%	413	207
9	Verlaging SW-rijksbijdrage gedurende het jaar	40%	418	167
10	Tussentijdse aanpassing van CAO-lonen is 2% hoger dan verwacht	25%	313	78
11	Sleutelfunctionarissen vertrekken en functies kunnen moeilijk worden ingevuld	25%	150	38
12	Faillissement debiteuren	50%	26	13
13	Twee van de zes grote detacheringsklanten vallen weg	50%	386	193
14	Risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden	25%	50	13
15	Transitie naar nieuwbouw, ontstaan claims	35%	100	35
16	Marges interne productie activiteiten Laborijn staat onder druk.	50%	63	31
17	Ziekteverzuim SW loopt op met 5%	25%	371	93
18	Ziekteverzuim ambtelijk personeel loopt op met 5%	10%	565	56
19	Beheers- en apparaatskosten vallen hoger uit dan begroot	50%	567	284
20	Verslechtering productiviteit SW-bestand	50%	51	25
21	Tariefstijging is onvoldoende om stijging van de lasten te dekken	50%	113	57
22	Het lukt onvoldoende om vacatures in te vullen met geschikte kandidaten	33%	267	89
23	Risico nieuwbouw wordt fors duurder	10%	1.000	100
	Totaal	**27%**	**8.588**	**2.321**

Risico’s begroting in vergelijking tot jaarverslag

	Overzicht risico's en weerstandscapaciteit 2023	Begroting 2023	Jaarverslag 2023	Verschil
	Risico omschrijving	Risicobuffer	Risicobuffer	Risicobuffer
1	Criminelen weten in te breken in systemen Laborijn en continuiteit komt in gevaar	180	240	60
2	Wijziging in bestuurssamenstelling met als gevolg forse aanpassing in beleid en koers/uitvoering	10	25	15
3	Wet- en regelgeving verandert onverwacht waardoor Laborijn ontwikkelt beleid moet herzien	25	30	5
3.1	Vervolgschade coronapandemie die wordt niet gecompenseerd	125	-	-125
4	Grote stijging van het aantal inwoners door trek naar het werkgebied Laborijn waardoor Laborijn veel hogere lasten heeft om de werkzaamheden naar tevredenheid uit te voeren	30	80	50
5	Missen EU aanbesteding, hierdoor ontstaat claim	25	75	50
6	Risico voor overcapaciteit en transitievergoedingen ambtelijk personeel	421	344	-77
7	Risico dat competenties huidige medewerkers onvoldoende aansluit bij toekomstige vraag	47	49	2
8	Verlies van een grote klant van openbaar aanbestede werken	224	207	-17
9	Verlaging SW-rijksbijdrage gedurende het jaar	201	167	-34
10	Tussentijdse aanpassing van CAO-lonen is 2% hoger dan verwacht	49	78	29
11	Sleutelfunctionarissen vertrekken en functies kunnen moeilijk worden ingevuld	38	38	-
12	Faillissement debiteuren	11	13	2
13	Twee van de zes grote detacheringsklanten vallen weg	185	193	8
14	Risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden	13	13	-
15	Transitie naar nieuwbouw, ontstaan claims	38	35	-3
16	Marges interne productie activiteiten Laborijn staat onder druk.	26	31	5
17	Ziekteverzuim SW loopt op met 5%	73	93	20
18	Ziekteverzuim ambtelijk personeel loopt op met 5%	56	56	0
19	Beheers- en apparaatskosten vallen hoger uit dan begroot	297	284	-13
20	Verslechtering productiviteit SW-bestand	16	25	9
21	Tariefstijging is onvoldoende om stijging van de lasten te dekken	-	57	57
22	Het lukt onvoldoende om vacatures in te vullen met geschikte kandidaten	-	89	89
23	Risico nieuwbouw wordt fors duurder	-	100	100
	Totaal	**2.089**	**2.321**	**232**

De herijking van de risico’s qua kans en impact resulteert ultimo 2023 in een toename van € 232.000. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het risico op extra kosten m.b.t. het vinden van geschikt personeel en het behouden daarvan toegenomen is. Daarnaast is er risico dat de nieuwbouw duurder uitvalt. De overige risico’s zijn geüpdatet en laten geen grote afwijkingen zien.

Risico's afgedekt via een verzekering
Er zijn verzekeringen afgesloten voor de risico's van brand, bedrijfsschade, transport, werkmaterieel en voertuigen, aansprakelijkheid en rechtsbijstand.

Risico's afgedekt via een voorziening
Deze risico's betreffen onzekere verplichtingen, voortkomend uit activiteiten/transacties in het verleden. Deze verplichtingen zijn onzeker qua omvang en/of tijdstip waarop ze zich voordoen, maar zijn redelijkerwijs in te schatten. Aan de vorming en hoogte van voorzieningen liggen bedrijfseconomische criteria ten grondslag. Bij de toelichting op de balans zijn de verschillende voorzieningen benoemd en wordt bij elke post een nadere toelichting op de ontwikkeling daarvan gegeven, waaronder een overzicht van de onttrekkingen en de toevoegingen.

Vergelijking tussen het benodigde en beschikbare weerstandsvermogen
Met weerstandscapaciteit bedoelen we de beschikbare financiële middelen om onverwachte en substantiële kosten en/of uitgaven te financieren. Binnen Laborijn wordt het weerstandsvermogen gevormd door de post 'Algemene reserve'.

Weerstandscapaciteit in € (x 1.000)	
Algemene reserve begin 2023	2.337
Voorstel resultaatbestemming 2023	-
A. Totaal	**2.337**
B. Berekend risico (zie tabel)	**2.321**
Ratio weerstandsvermogen (A/B)	**1,01**

Op basis van de hiervoor beschreven methode is ultimo 2023 herrekend dat het weerstandsvermogen € 2,3 miljoen moet zijn. Per ultimo 2023 is de omvang van de post algemene reserve (na resultaatbestemming 2022) € 2,3 miljoen. Ultimo 2023 is het weerstandsvermogen, na verwerking van het voorstel resultaatbestemming, voldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken.

De ratio weerstandsvermogen is 1,01 en blijft binnen de grenzen die zijn vastgelegd in de nota weerstandsvermogen (minimaal 0,8 tot 1,2).

Bestemmingsreserve
Ultimo 2023 zijn er 9 bestemmingsreserves:

1. bestemmingsreserve vakantiegeld Wsw en vakantiedagen
2. bestemmingsreserve nog te besteden Rijkssubsidiegelden Wsw
3. bestemmingsreserve organisatieontwikkeling
4. bestemmingsreserve re-integratiemiddelen
5. bestemmingsreserve Tozo
6. bestemmingsreserve vangnetvoorziening zelfstandigen Aalten
7. bestemmingsreserve vangnetvoorziening zelfstandigen Doetinchem
8. bestemmingsreserve frictiekosten Oude IJsselstreek
9. bestemmingsreserve risico beëindiging Wsw Oude IJsselstreek

Kengetallen
Gelet op artikel 11, tweede lid onderdeel d van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, dienen in de jaarstukken de volgende kengetallen te worden opgenomen:

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Het solvabiliteitsrisico
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een Gemeenschappelijke Regeling heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte voor Laborijn bedraagt 1,12%.

Kengetallen cf. art. 11 lid 2d BBV	2022	Begroot	2023
Netto schuldquote	-14,29%	-12,12%	-13,14%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	-14,29%	-12,12%	-13,14%
Solvabiliteitsratio	51,56%	49,75%	58,72%
Structurele exploitatieruimte	2,03%	0,49%	1,12%

Claims van derden, faillissement verbonden partijen en/of derde partijen
Er zijn er geen claims bekend die niet in de cijfers zijn verwerkt. Er zijn evenmin redenen of aanwijzingen dat de verbonden partijen financiële problemen kennen of zelfs failliet (dreigen te) gaan.

2.5.4 Onderhoud kapitaalgoederen
Voor het groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen en bijbehorende installaties is een voorziening getroffen. De voorziening is bedoeld voor het gelijkmatig spreiden van de onderhoudskosten over een langere periode. Voor het onderhoud aan de bedrijfsgebouwen en de terreininrichtingen is een meerjarig onderhoudsprogramma opgesteld tot het moment van nieuwbouw. Hierin is alleen het noodzakelijk achterstallig onderhoud verwerkt in verband met de verwachte aanpassing van de huisvesting tot het moment van nieuwbouw. Dit programma, dat jaarlijks wordt geactualiseerd, vormt de basis voor de voorziening groot onderhoud. De verschillende posten zijn gebaseerd op offertes, ervaringscijfers en een zo goed mogelijke inschatting.

2.5.5 Financiering/treasury
In 2023 zijn geen belangrijke wijzigingen in de financiering opgetreden. De investeringen konden uit de aanwezige middelen worden gefinancierd. De in de begroting 2023 gevraagde investeringskredieten die niet zijn gebruikt, vervallen. De beperkte langlopende lening is in 2023 volledig afgelost. Er zijn geen langlopende borgstellingen of andere garanties verstrekt. Ook in het jaar 2023 voldeden we zowel aan de wettelijke eisen voor wat betreft de kasgeldlimiet voor vlottende schulden als de renterisiconorm voor langlopende schulden. Hieronder volgt een berekening van de kasgeldlimiet en renterisiconorm.

(bedragen x € 1.000)	begroot	werkelijk	verschil
toegestane kasgeldlimiet			
begrote lasten	63.712	72.320	-8.608
percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,2%	8,2%	
toegestane kasgeldlimiet	5.224	5.930	-706
berekening netto vlottende schuld			
vlottende schuld	9.000	6.885	2.115
-/- vlottende middelen	15.309	16.485	1.176
netto vlottende schuld	-6.309	-9.600	3.291
toets kasgeldlimiet			
toegestane kasgeldlimiet	5.224	5.930	-706
-/- vlottende schuld	-6.309	-9.600	-3.291
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	11.533	15.530	2.585

(bedragen x € 1.000)	begroot	werkelijk
berekening renterisiconorm		
begrotingstotaal aan lasten	63.712	72.320
percentage regeling	20%	20%
Renterisiconorm in bedrag	12.742	14.464
Berekening renterisico		
renteherzieningen	-	-
+/+ aflossingen	100	300
renterisico	100	300
toetsing rentenorm		
renterisiconorm	12.742	14.464
renterisico	100	300
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	12.642	14.164

Uit de tabel is af te leiden dat Laborijn onder de renterisiconorm blijft. De rentelasten in 2023 zijn € 7.000. Het renteresultaat 2023 is € 267.000 positief. Er wordt geen rente toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden. Er is in 2023 geen sprake geweest van een financieringsbehoefte.

In 2023 zijn geen belangrijke wijzigingen in de financiering opgetreden. De investeringen konden uit de aanwezige middelen worden betaald en de resterende langlopende lening is volledig afgelost

2.5.6 Verbonden partijen

Per 31 december 2023 is Laborijn zowel bestuurlijk als financieel betrokken bij de volgende derde partij:

Mabeon ‘De Achterhoek’ Holding B.V.

Algemene gegevens
Oprichtingsdatum: 4 december 2007
Inschrijvingsnummer handelsregister Kamer van Koophandel: 09176672
Plaats van vestiging: Doetinchem, 7005 BC Terborgseweg 106

Doel
Het oprichten van, het deelnemen in, het beheren en adviseren van bedrijven en ondernemingen met als doel het verwezenlijken van de doelen van Laborijn met betrekking tot het verkleinen van de afstand van medewerkers tot de reguliere arbeidsmarkt.

Per 31 december 2023 neemt Mabeon ‘De Achterhoek’ Holding B.V. deel in de volgende vennootschappen:

- een belang van 100% in het re-integratiebedrijf Vakwerk.nu B.V.

Bestuurlijke betrokkenheid
Laborijn is 100% aandeelhouder van deze holding en heeft daarmee de volledige bestuurlijke bevoegdheid.

Financiële betrokkenheid
Laborijn is voor 100% aandeelhouder van de vennootschap. Het aandeel bestaat uit 8.990 gewone aandelen en 10 prioriteitsaandelen, elk met een nominale waarde van € 10. Alle aandelen luiden op naam.

Resultaat en vermogen
Volgens de jaarrekening heeft Mabeon ‘De Achterhoek’ Holding B.V. over het boekjaar 2022 een resultaat gerealiseerd van € 43.000 negatief. Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2022, inclusief het resultaat over dat boekjaar, € 337.000 (31 december 2021: € 380.000). De jaarrekening 2023 is nog niet opgesteld, daarom zijn de cijfers over 2023 nog niet bekend.

2.6 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen die van de gemeenten worden ontvangen bedragen in het jaar 2023 € 61.522.000 (zie bijlage 1 voor een specificatie).

De overheadkosten 2023 bedragen € 10.499.000.

De vennootschapsbelasting bedraagt in 2023 € 0

De post onvoorzien bedraagt in 2023 € 0

2.7 Sociaal jaarverslag

Wsw

Het aantal Wsw-medewerkers in dienst is in 2023 gedaald van 661 ultimo 2022 naar 622 ultimo 2023. Het aantal Wsw-medewerkers die via begeleid werken werkzaam is, is ook gedaald van 67 ultimo 2022 naar 62 ultimo 2023.
Dit is exclusief de inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek.

Instroom Wsw

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet vindt geen nieuwe instroom meer plaats. Alleen vanuit het zogenaamde zittende bestand kunnen personen terugkeren in de Wsw. Tot het zittende bestand behoren de Wsw-geïndiceerden die op 31 december 2014 een Wsw-dienstbetrekking hadden of in Begeleid werken waren geplaatst. Deze personen kunnen na uitdiensttreding vanaf 1 januari 2015 weer terugkeren in de Wsw, zolang er sprake is van een geldige Wsw-indicatie. In 2023 is hiervan geen gebruik gemaakt. Wel zijn 5 personen nieuw ingestroomd door naadloze overplaatsing vanuit een ander Wsw-bedrijf.

Uitstroom Wsw

Uitstroom medewerkers met een SW-indicatie	2023
Pensionering	25
2 jaar arbeidsongeschikt	13
Naar ander SW-bedrijf in verband met verhuizing	4
Overlijden	3
Ondergrens/geen doelgroep/dagbesteding	2
Eigen verzoek	1
Vrije bedrijf	1
Totaal	**49**

De belangrijkste redenen van uitstroom zijn, net als vorig jaar, pensionering en langdurige arbeidsongeschiktheid.

Er zijn 5 personen vanuit Begeleid werken weer in dienst gekomen bij Laborijn, er is 1 medewerker naar Begeleid werken gegaan.

Aan de slag

Sinds 1 juli 2021 is cao Aan de slag van kracht en ook bij Laborijn in gebruik.
Deze cao biedt Laborijn, als uitvoeringsorganisatie van de Participatiewet, de mogelijkheid om mensen met een arbeidsbeperking een dienstverband aan te bieden. Enerzijds als springplank naar regulier werk en anderzijds als vangnet voor degene voor wie regulier werk (nog) een stap te ver is.
Binnen Laborijn kennen we 2 mogelijkheden waarbij een dienstverband o.b.v. deze cao wordt ingezet; voor de inwoner met een indicatie Beschut werk en voor de inwoner die is opgenomen in het doelgroepenregister (DGI).

Cao-partijen zijn overeengekomen om de cao Aan de slag 2021-2023 open te breken om de salaristabel per 1 oktober 2023 aan te passen. Daarnaast wordt de cao met een jaar verlengd, tot en met 31 december 2024.

Beschut werk

Laborijn biedt een passende werkplek aan de inwoner met een positief advies voor Beschut werk (deze wordt aangevraagd bij UWV). Daarbij wordt een dienstverband aangeboden op basis van cao Aan de slag en hoort een werkplek in een Werkleercentrum, een interne leerlijn of een detachering tot de mogelijkheden.

Op 31 december 2023 waren 20 medewerkers met een indicatie Beschut werk bij Laborijn in dienst met een contract op basis van cao Aan de slag: 15 inwoners uit de gemeente Doetinchem en 3 inwoners uit de gemeente Aalten. Ultimo 2022 waren dit er 18.

In- en uitstroom beschut werk

Er zijn in 2023 4 nieuwe medewerkers ingestroomd en 1 medewerker uit de Pilot DGI heeft de indicatie Beschut werk gekregen.

In 2023 zijn er 3 medewerkers met een indicatie Beschut werk uitgestroomd naar een andere voorziening, waaronder dagbesteding.

Pilot cao Aan de slag - DGI

Laborijn is in augustus 2022 gestart met de pilot DGI. Hiermee kan aan 25 inwoners, die vallen onder het doelgroepenregister, een dienstverband worden aangeboden op basis van de cao Aan de slag, voor de maximale duur van 2 jaar. De begeleiding is erop gericht om een goed beeld te krijgen van de arbeids- en ontwikkelmogelijkheden van de medewerker, om daar vervolgens een passend ontwikkeltraject op in te zetten. Laborijn biedt deze kandidaten een werkplek in een Werkleercentrum, een interne leerlijn of een detachering. Eerst met een werkervaringsperiode, opgevolgd met een tijdelijke arbeidsovereenkomst op basis van cao Aan de slag.
Het doel is uitstroom, bij voorkeur naar een reguliere werkgever (met eventueel loonkostensubsidie en jobcoaching) of wanneer dat niet mogelijk is, naar een andere voorziening zoals bijvoorbeeld Beschut werk.

Op 31 december 2023 waren 22 medewerkers in dienst in het kader van deze pilot: 18 inwoners uit de gemeente Doetinchem en 5 uit de gemeente Aalten. Ultimo 2022 waren dit er 9.

In- en uitstroom DGI

Er zijn in 2023 20 medewerkers ingestroomd. 6 medewerkers uit dienst gegaan: 4 medewerkers zijn in dienst getreden bij een reguliere werkgever, voor de overige 2 medewerkers bleek een andere voorziening beter passend. 1 medewerker heeft de indicatie Beschut werk gekregen en blijft op basis daarvan bij Laborijn in dienst, maar stroomt uit bij DGI.

Generatiepact

Ambtelijke medewerkers hebben de mogelijkheid om vanaf het bereiken van de 60-jarige leeftijd deel te nemen aan het generatiepact. Het generatiepact kent 2 varianten: 80-90-100 en 60-80-100. Op 31 december 2023 maakten 13 ambtelijke medewerkers gebruik van het generatiepact: 4 van de variant 60-80-100 en 9 van de variant 80-90-100.

Bijzondere beloning ambtelijk

In 2023 zijn op grond van het beloningsbeleid de volgende bijzondere beloningen toegekend:

- extra periodiek: 2 medewerkers
- functioneringstoelage: 3 medewerkers
- waarnemingstoelage: 3 medewerkers
- gratificatie: 5 medewerkers

Verder zijn zogenaamde ‘boter bij de vis’-beloningen in de vorm van een VVV-bon of diner bon toegekend aan medewerkers die bijzondere inspanningen hebben geleverd.

Bijzondere beloning medewerkers cao Wsw en cao Aan de slag

In 2023 zijn op grond van het beloningsbeleid Wsw de volgende bijzondere beloningen toegekend:

- incidentele beloning (gratificatie): 4 medewerkers Wsw
- eenmalige beloning van € 100 als tegemoetkoming voor gestegen kosten voor het levensonderhoud voor alle Wsw-medewerkers en Aan de slag medewerkers.

Naast de bijzondere beloningen heeft Laborijn, vanwege de algehele forse prijsstijgingen, de reiskostenvergoeding verhoogd naar eerst € 0,19 en later € 0,21 per kilometer.

Bijzondere beloning Beschut werken

In 2023 heeft 1 medewerker die valt onder de cao Aan de slag een gratificatie ontvangen.

Seniorenregeling Wsw en Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)

Wsw-medewerkers van 60 jaar en ouder kunnen gebruik maken van de seniorenregeling, waarbij de werktijd met 1/5 deel wordt teruggebracht onder doorbetaling van 92,5% van het loon. Medewerkers van 62 jaar en ouder kunnen gebruikmaken van de seniorenregeling, waarbij de werktijd met 1/5 deel wordt teruggebracht onder doorbetaling van 100% van het loon. Medewerkers van 64 jaar en ouder kunnen gebruik maken van de seniorenregeling, waarbij de werktijd met 2/5 deel wordt teruggebracht onder doorbetaling van 92,5% van het loon. Eind 2023 maakten 131 medewerkers gebruik van de seniorenregeling.

Vanaf 1 oktober 2021 kunnen medewerkers gebruikmaken van de RVU, de Regeling voor Vervroegde Uittreding. De interesse onder Wsw-medewerkers om hiervan gebruik te maken is groot. Deelnemen kan maximaal 24 maanden voor het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Vanaf de startdatum hebben 29 medewerkers hiervan gebruik gemaakt. Op 31 december 2023 maakten 15 medewerkers gebruik van deze regeling.

Medewerkerstevredenheid: Wsw, Aan de slag en ambtelijke medewerkers

In het derde kwartaal is een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) onder Wsw-medewerkers en Aan de slag-medewerkers uitgevoerd. De medewerkers hebben de vragenlijst ingevuld op onze 4 WLC locaties of op 1 van de 5 locaties van onze grotere groepsdetacheringen. Daar waar nodig is voorzien in begeleiding bij het invullen van de vragenlijsten vanuit het onafhankelijke onderzoeksbureau Marketresponse. De overige medewerkers hebben de vragenlijst thuisgestuurd gekregen.

Van de 824 medewerkers (inclusief Oude IJsselstreek) die zijn uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen, hebben 403 medewerkers van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Hiermee is er sprake van een response van 49%. Dit is een kleine daling ten opzichte van de respons van 54% in 2020 en een lichte stijging in vergelijking met de respons van 47% in 2017.
Met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,2 laten de medewerkers gezamenlijk een stijgende lijn in algemene tevredenheid zien (2020: 7,0; 2017: 6,8). Het rapportcijfer is daarmee in lijn met het gemiddelde rapportcijfer van medewerkers in de SW-benchmark.

Net zoals in alle voorgaande metingen zijn gedetacheerde medewerkers over het algemeen meer tevreden in vergelijking met medewerkers die intern werkzaam zijn. De medewerkers werkzaam in een groepsdetachering geven het hoogste gemiddelde cijfer van een 7,6. Onze individueel gedetacheerden geven gemiddeld een 7,0 en de medewerkers die intern werken waarderen het werken bij Laborijn gemiddeld met een 6,6.

Onze medewerkers zijn blij met hun werk en vinden het leuk om te gaan werken (meer dan 80% (helemaal) mee eens). Bijna driekwart ervaart voldoende afwisseling in het werk en ruim driekwart geeft aan dat het werk past bij wat ze kunnen.

Over de mogelijkheid om nieuwe dingen te leren zijn de medewerkers licht positiever dan in 2020 en in 2017. Ook over hun werkplek, het materiaal en het veilig kunnen uitvoeren van hun werkzaamheden zijn de medewerkers tevreden.

Met hun leidinggevende zijn de medewerkers allen (redelijk) blij en ze vinden over het algemeen dat ze leuke collega’s hebben waarmee ze prettig kunnen omgaan, goed mee kunnen samenwerken en waarbij ze zich veilig voelen.

De acties die Laborijn kan inzetten om de beleving van haar medewerkers (verder) te vergroten betreffen meer duidelijkheid over de begeleiding en jobcoach (afstemmen van verwachtingen, bereikbaarheid en overlegfrequentie) en over wat Laborijn doet en kan betekenen in de ondersteuning van medewerkers als het gaat om gezondheid.

Ontwikkelingsgesprekken Wsw

In 2023 zijn 594 ontwikkelgesprekken gevoerd, 97,9% van het totaal van 607 mogelijke gesprekken. De ontbrekende % werd veroorzaakt door arbeidsongeschiktheid, RVU/pensioen en overplaatsingen.

Organisatie- en personeelsontwikkeling

Per januari 2023 is Laborijn van start gegaan in de nieuwe organisatiestructuur. Daarin is gekozen voor een platte organisatie waarbij het MT bestaat uit nog maar 5 leden: een directeur, manager dienstverlening, manager bedrijfsvoering, directiesecretaris en een concerncontroller. De definitieve bemensing van het MT is ook in 2023 gerealiseerd. Naast deze leidinggevende laag is er nog 1 teamleider. In deze nieuwe organisatievorm is een belangrijke rol weggelegd voor de professional.

Opleidingspartner Combo Emonomy ondersteunt Laborijn al langere tijd bij het werken aan de professionaliteit. Gezien het voorgaande is er in 2023 aandacht besteed aan de rollen en gedragingen als gevolg van de structuurwijziging. Wat vraagt het van het MT als geheel, van de MT-leden als individu en welke veranderingen vraagt het van onze medewerkers? Daarvoor zijn diverse sessies geweest om richting te geven aan de organisatieontwikkeling, zowel met het MT alsook met een groep ‘cultuurdragers’.

In de organisatie is verder een nieuwe overlegstructuur geïntroduceerd. Deze structuur, met een beperkte set aan vaste overlegtafels en diverse vormen van bilateraal en integraal overleg, biedt handvaten voor de samenwerking.

Integraal werken is hiermee een belangrijke aanjager van de transformatie van Laborijn. In 2022 is gestart met integrale tafels, waarin de professionals aan de slag zijn gegaan met casuïstiek. In 2023 is deze vorm verder doorgevoerd van overlegvorm naar werkvorm. Diverse uitdagingen worden door de professionals zelf opgepakt in integrale manieren van samenwerken. Daarmee benutten we de kennis, ervaring, wijsheid en inzet van verschillende onderdelen van de organisatie optimaal en verbinden we beleid en uitvoering nog beter, wat leidt tot sneller kunnen schakelen en wendbaarheid. Overname van de locatie Zelhem is daarvan een mooi voorbeeld. Een natuurlijke focus op de klantvraag waarbij ieder vanuit zijn eigen professie kan bijdragen, leidt tot dienstverlening die beter is afgestemd op de behoeften van onze inwoners.

Ondanks de forse veranderingen van structuur en op posities, is de organisatieontwikkeling redelijk geruisloos verlopen.

Opleidingen en ontwikkelen algemeen

Naast gezondheid en vitaliteit is opleiden en ontwikkelen onderdeel van duurzame inzetbaarheid. Laborijn heeft voortdurend te maken met veranderingen, zoals wet- en regelgeving en veranderende eisen van onze opdrachtgevers. Om daar adequaat en flexibel op in te kunnen spelen, is het belangrijk dat onze medewerkers ‘up to date’ blijven.
In het kader van duurzame inzetbaarheid is het van belang dat iedereen mee kan blijven doen en dat we onszelf blijven ontwikkelen, een leven lang leren. Door rekening te houden met specifieke wensen en omstandigheden willen we ervoor zorgen dat onze medewerkers gezond, productief en gemotiveerd hun werk kunnen doen.
Duurzame inzetbaarheid staat niet op zichzelf maar is onderdeel van een integraal HRM (Human Resource Management) -beleid en instrumentarium.

Visie op opleiden en ontwikkelen

Bij Laborijn willen we de mens benaderen vanuit zijn mogelijkheden. De mens heeft veel potentieel en door je daarop te richten, kun je veel uit jezelf halen. Mogelijkheden en talenten tot ontplooiing brengen, dat inspireert en motiveert. Deze visie op ontwikkelen is voor onze ambtelijke Laborijn-medewerkers niet anders dan voor onze Participatiewet-klanten of Wsw- en Aan de slag-medewerkers. We geloven dat de visie en aanpak voor het ontwikkelen voor iedereen binnen Laborijn werkt. Of dat nou is om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, mogelijkheden geeft om door te groeien, noodzakelijk is voor de uitvoering van een functie of omdat er een persoonlijke wens is voor scholing of ontwikkeling.
In de verschillende integrale project- en werkgroepen wordt de concrete invulling van deze visie verder vormgegeven en uitgewerkt. Zowel inhoudelijk als ook voor de achterliggende processen voor een goede facilitering van het geheel. Het (huidige) aanbod aan trainingen, cursussen en opleidingen voor iedereen binnen Laborijn is dan ook heel divers.
We bieden vakgerichte trainingen, cursussen en opleidingen, die zowel organisatie breed als individueel worden ingezet en worden verzorgd door zowel externe partijen, als ook door de trainers van Laborijn.

Stage

Ook in 2023 heeft Laborijn weer verschillende stageverzoeken gekregen. Zoveel zelfs dat we niet in staat zijn geweest om aan alle verzoeken te voldoen. Laborijn staat als organisatie voor ontwikkeling van mensen en daar hoort het bieden van praktijkstages bij, uiteraard op voorwaarde dat de noodzakelijke begeleiding geboden kan worden.
We bieden onder andere stageplekken aan studenten van het MBO en het HBO.
In 2023 heeft Laborijn een leerplek geboden aan 9 stagiaires, waarvan 7 binnen de afdeling Dienstverlening en 2 binnen de afdeling Bedrijfsvoering.

DVR-cyclus

In 2023 is de projectgroep verdergegaan met de ontwikkeling van een nieuwe gesprekscyclus, die past bij het nieuwe Laborijn, waarbij meer regie en verantwoordelijkheid bij de medewerkers wordt neergelegd. In het vierde kwartaal zijn de plannen gepresenteerd. Zowel het MT als de OR hebben ingestemd met de nieuwe opzet van ‘het goede gesprek’. In 2024 vindt de verdere implementatie plaats.

Evaluatie functie- en loongebouw Wsw en Aan de slag

In 2021 werd duidelijk dat een herziening van het functie- en loongebouw Wsw wenselijk was. Zo'n herziening is een omvangrijk en complex proces. Om die reden is gekozen voor de uitvoering in de vorm van een project met inschakeling van externe ondersteuning en advisering. Samen met de Ondernemingsraad is in 2022 intensief aan het project gewerkt. Het eindresultaat is een functieboek dat eenvoudiger, eenduidiger en gemakkelijk te onderhouden is. De functies in het nieuwe functieboek zijn algemener/generieker omschreven. Medewerkers zijn gemakkelijker in te delen in een functie. Het systeem is vergelijkbaar met het HR21 functie- en waarderingssysteem voor ambtelijke medewerkers. Het aantal functies is teruggebracht van 385 naar 36. Ook de functies voor cao Aan de slag zijn meegenomen in het nieuwe systeem. Er is voorzien in een interne en externe beroepsprocedure. Medewerkers die in een lagere functie zijn ingedeeld hebben loongarantie. In de eerste maanden van 2023 zijn alle medewerkers persoonlijk geïnformeerd over de nieuwe indeling in het functie-en loongebouw door de eigen jobcoach.

Naar aanleiding van de nieuwe functie-indeling hebben 19 medewerkers een bezwaarschrift ingediend. 2 medewerkers hebben na een toelichting op de functie-indeling hun bezwaarschrift ingetrokken. Dit betekent dat 17 bezwaarschriften zijn behandeld door een interne beroepscommissie. De besluiten op die bezwaarschriften waren als volgt:

2 bezwaarschriften niet ontvankelijk
2 bezwaarschriften ongegrond
6 bezwaarschriften deels gegrond en deels ongegrond
7 bezwaarschriften gegrond

Na de interne procedure kunnen medewerkers een bezwaarschrift indienen bij de landelijke bezwarencommissie functiewaardering. Geen van de bezwaarmakers heeft hiervan gebruikgemaakt.

Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid houdt in dat iemand op de lange termijn gezond, fit en productief blijft in zijn of haar werk. Het omvat niet alleen het vermogen om werk te verrichten, maar ook het vermogen om emotioneel en sociaal gezond te blijven, evenals het vermogen om zich aan te passen aan veranderingen in de werkomgeving.
In 2022 is een algehele visie uitgewerkt op duurzame inzetbaarheid. In 2023 is vervolgens een vitaliteitskalender opgesteld met maandelijks de focus op een ander thema binnen vitaliteit. Deze thema's richten zich op voeding, laagdrempelige bewegingsactiviteiten, ontspanning en levensfasen. Daarbij is waar mogelijk de aansluiting gezocht bij externe, lokale partijen. Vanuit Laborijn zijn 3 collega’s gevraagd om als beweeg- en sportaanjager (BSA) te fungeren. Deze BSA’ers zijn aangesloten bij een lokaal netwerk.
De pilot voor het verstrekken van fruit op het werk binnen de werklocaties van Laborijn is positief ontvangen. Na de zomer is daarom dagelijks fruit beschikbaar voor alle medewerkers binnen de locaties van Laborijn.

Regionale samenwerking

Het P&O (Personeel & organisatie) -netwerk Achterhoek is een samenwerking waarbij de 8 Achterhoekse gemeenten, Doesburg, Lochem, Zutphen, VNOG (Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland), ODA (Omgevingsdienst Achterhoek) en Laborijn zijn aangesloten.

Klachten- en geschillencommissie

Laborijn kent een klachten- en geschillencommissie voor de behandeling van klachten in het kader van de Algemene wet bestuursrecht en voor de behandeling van geschillen tussen Laborijn en medewerkers die voortvloeien uit de arbeidsverhouding. Deze commissie is ingesteld op grond van de cao Wsw en de cao Aan de slag. De leden van de commissie zijn in 2023 herbenoemd voor een periode van 4 jaar. Er zijn in het verslagjaar geen klachten of geschillen aanhangig gemaakt.

Regionale geschillencommissie

Laborijn heeft in 2020 voor de behandeling van geschillen met ambtelijk personeel aansluiting gezocht bij de regionale geschillencommissie voor de behandeling van geschillen op het gebied van:

- toepassing van een functiewaarderingssysteem
- afspraken in het ‘Van werk naar werk’-traject
- de individuele toepassing van een sociaal plan of een sociaal statuut

Er zijn in 2023 geen geschillen aanhangig gemaakt.

Lokaal overleg

Deze commissie overlegt met het dagelijks bestuur en de directie over de arbeidsvoorwaarden ambtelijk personeel. De commissie is in 2023 niet in vergadering bijeengeweest. Wel heeft e-mailconsultatie plaatsgevonden over de nieuwe reiskostenregelingen voor woon-werk verkeer en zakelijke reizen en over de uitvoeringsregeling beloningsbeleid. Een vergadering over deze onderwerpen bleek niet noodzakelijk.

Integriteitsbeleid

Laborijn kent een integriteitsbeleid, dat bedoeld is om richting te geven aan het gedrag van medewerkers op basis van de normen en waarden van de organisatie. Het integriteitsbeleid bestaat uit de volgende onderdelen:

- integriteitscode

- gedragscode
- integriteit bij werving en selectie
- kwetsbare functies, handelingen en processen
- afleggen eed of belofte
- nevenwerkzaamheden
- melding financiële belangen
- maatregelen gericht op informatiebescherming
- geschenken, giften en diensten
- inkoop- en aanbestedingsprocedure
- vertrouwenspersonen
- klachtenregeling ongewenst gedrag
- meldingsprocedure bij het (vermoeden van) een integriteitsschending

In 2023 hebben alle nieuwe ambtelijke medewerkers de eed of belofte afgelegd. Medewerkers die bij Laborijn werkzaam zijn op basis van inhuur hebben de integriteitsverklaring ondertekend. Ook in het inwerkprogramma wordt uitgebreid aandacht besteed aan integriteit en privacy.

Het integriteitsbeleid wordt actueel gehouden door het onderwerp tweemaal per jaar te bespreken in het afdelings-, team- en werkoverleg en op individueel niveau. Laborijn breed wordt jaarlijks in de vorm van een bijzondere activiteit of bijeenkomst aandacht aan het onderwerp. Begin november is in dit kader de week van de integriteit en privacy gehouden. In die week is aandacht besteed aan integriteit, privacy en informatiebeveiliging in de vorm van uitingen op ons intranet en workshops. Ook in 2023 hebben de ambtelijke medewerkers weer deelgenomen aan een e-learning programma op gebied van privacy, informatieveiligheid en datalekken.

In het verslagjaar is de ‘Regeling melden vermoeden misstand’ aangepast aan de Europese richtlijn en nieuwe wet- en regelgeving. De nieuwe ‘Regeling melden vermoeden misstand en inbreuk op Unierecht’ wordt naar verwachting begin 2024 door het Dagelijks Bestuur vastgesteld.

De externe vertrouwenspersoon van Laborijn is ook vertrouwenspersoon voor integriteitskwesties. In 2023 zijn geen formele meldingen integriteitsschending binnengekomen.

Samenstelling Ondernemingsraad

De samenstelling van de Ondernemingsraad was op 31 december 2023 als volgt:

- Mathieu Seegers (voorzitter)
- William Bultink (vicevoorzitter)
- Niels Berendsen
- Hilke Holkenborg
- Fenny van Klinken
- Anke Stortenbeeker
- Marcel van Waardenburg
- Paula Willemsen
- Orhan Sahin

Samenstelling Onderdeelcommissie

De samenstelling van de Onderdeelcommissie was op 31 december 2023 als volgt:

- William Bultink (voorzitter)
- Marcel van Waardenburg (vicevoorzitter)
- Dick Amting
- Sandra Hartemink
- Joop Lievers

- Isabel Parent
- Ruud Rensen
- Orhan Sahin

Archief

Al in 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor de overbrenging van blijvend te bewaren archiefbescheiden van rechtsvoorganger Wedeo over de periode 2001 tot en met 2015 aan de archiefbewaarplaats c.q. het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL). Als gevolg van de coronacrisis kon dit traject niet in het verslagjaar worden afgerond. De overbrenging heeft begin 2023 plaatsgevonden. Daarbij heeft het dagelijks bestuur beperkingen gesteld aan de openbaarheid van een aantal documenten.

De jaarlijkse vernietiging van archiefbescheiden conform de geldende Selectielijst van de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) heeft in 2022 niet plaatsgevonden. Daarom is in 2023 een vernietigingslijst over zowel 2022 als 2023 opgesteld, ter goedkeuring aan het ECAL voorgelegd en ten slotte uitgevoerd. Daarnaast zijn intern werkinstructies uitgeschreven en werkprocessen herzien om de waardering en selectie van archiefbescheiden te stroomlijnen. Bijvoorbeeld met betrekking tot het aantal beschikbare, strekkende meters in de archiefruimte, het leveren van bescheiden door medewerkers aan de afdeling Archief en het toepassen van de geldende VNG Selectielijst door archiefmedewerkers.

Jubilarissen

In totaal waren er 62 jubilarissen (ambtelijk en Wsw): 22 met een 12½-jarig jubileum, 19 met een 25-jarig jubileum, 20 met een 40-jarig jubileum en 1 met een 50-jarig jubileum.

Bedrijfsmaatschappelijk werk

Laborijn heeft een bedrijfsmaatschappelijk werker beschikbaar die ondersteuning kan bieden in de begeleiding van psychosociale problematiek van medewerkers. Hiervoor is Laborijn een samenwerking aangegaan met MEE-Oost. De verwijzing naar bedrijfsmaatschappelijk werk loopt via de leidinggevende, de bedrijfsarts of de vertrouwenspersoon. In 2022 is het inloopspreekuur ingesteld. Het inloopspreekuur van de bedrijfsmaatschappelijk werker is zonder afspraak of verwijzing toegankelijk voor medewerkers. Hiervan wordt weinig gebruik gemaakt.
In 2023 hebben 14 medewerkers gebruik gemaakt van de dienstverlening. Dit betreft relatief kortdurende trajecten van 1 tot maximaal 5 gesprekken. De ondersteuning vanuit bedrijfsmaatschappelijk werk heeft betrekking op verschillende thema's. Veel van de problematiek vindt zijn oorsprong in de thuissituatie zoals overvraging, geen overzicht, onvoldoende weerbaarheid, problemen in de relationele sfeer en stress.

Ziekteverzuim

Laborijn streeft naar duurzame inzetbaarheid van haar medewerkers. Een actief verzuimbeleid hoort daarbij. Laborijn kiest voor een eigen regiemodel waarbij de leidinggevende de regie voert in de aanpak van verzuim, gebaseerd op het advies van de bedrijfsarts.

Ziekteverzuim binnen de Wsw

Vorig jaar was het ziekteverzuim inclusief de Wsw-medewerkers van de gemeente Oude IJsselstreek. Dit jaar laten we deze groep buiten onderstaande cijfers. In 2023 laat het ziekteverzuim met 13,1% een stijging zien ten opzichte van 2022 met 12,6%.

Met name in de leeftijdscategorie vanaf 55 jaar is het ziekteverzuim hoger dan binnen de andere leeftijdscategorieën. Deze groep beslaat bijna de helft van de totale medewerkerspopulatie. In aanmerking genomen dat het aantal dagen dat men verzuimt, toeneemt met de leeftijd, blijft Laborijn in lijn met de verwachting.

Op dit moment zijn de cijfers vanuit de branche voor geheel 2023 nog niet beschikbaar. Binnen de branche is echter de laatste jaren een stijgende lijn waarneembaar binnen het

verzuim. Vooralsnog vertoont Laborijn een positieve afwijking ten opzichte van het algemene cijfer in de benchmark.

De frequentie is in 2023 afgenomen ten opzichte van 2022 van 2,28 naar 2,19. Tegenover deze daling staat een stijging van de verzuimduur. Langere wachttijden bij het UWV voor WIA-beoordelingen, een vergrijzende populatie zijn hier een belangrijke verklaring voor.

Ziekteverzuim ambtelijk

Het ziekteverzuim ambtelijk is in 2023 gestegen ten opzichte van 2022 (4,5% ten opzichte van 4,1%). Deze stijging van het percentage is terug te voeren op een aantal zeer langdurige verzuimsituaties waarvan de oorzaak merendeels buiten werk is gelegen. De frequentie, dus het aantal keren dat mensen zich gemiddeld ziekmelden, is in 2023 gedaald naar 0,62 ten opzichte van 2022 met 0,86.

Arbodienstverlening

Het afgelopen jaar is er veelvuldig contact geweest met de arbodienstverleners over de invulling van de dienstverlening. De spreekuren worden op locatie Doetinchem en Aalten uitgevoerd. Dit komt de effectiviteit van de spreekuren ten goede.
In 2023 zijn alle leidinggevenden getraind in een oplossingsgerichte aanpak van verzuim.

Verzuimgegevens over de periode 2019 tot en met 2023

Jaar	Laborijn Wsw	Benchmark *)	Laborijn Wsw	Benchmark *)	Laborijn ambtelijk	Laborijn ambtelijk
	% ziek	% ziek	Meldings-frequentie	Meldings-frequentie	% ziek	Meldings-frequentie
2019	12,0	15,4	2,2	1,9	3,8	0,8
2020	13,8	16,3	1,9	1,8	2,6	0,6
2021	12,9	16,4	1,9	1,7	2,1	0,4
2022 **)	12,8	16,6	2,3	2,0	4,1	0,9
2023 **)	13,1		2,2		4,5	0,6

*) gegevens rapportage vergelijkend onderzoek, ziekteverzuim SW-sector

**) SW zonder verzuimcijfers gemeente Oude IJsselstreek

Arbeidsomstandigheden

Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E)

Door onvoorziene omstandigheden is er opnieuw op alle locaties een RI&E uitgevoerd door een externe partij uit de regio. Het verslag wordt in 2024 verwacht.
De RI&E is een onderzoek waarbij de veiligheids- en gezondheidsrisico's voor medewerkers in de werksituatie in kaart worden gebracht. De risico's krijgen een prioriteit en er worden adviezen gegeven om de arbeidsomstandigheden te optimaliseren. Hierbij wordt rekening gehouden met de Arbowet- en regelgeving. Daarna zal er door Laborijn een plan van aanpak opgesteld worden. De OR was betrokken bij de keuze van de onderzoeksmethode en de selectie van het bedrijf dat het onderzoek uitvoert.

Preventiemedewerkers

Het aantal preventiemedewerkers is uitgebreid van 5 naar 10 medewerkers om de aandacht voor arbeidsomstandigheden verder te borgen. De preventiemedewerkers waren betrokken bij de presentatie over de RI&E die door de externe partij is gehouden. Daarnaast is er overleg geweest over met name praktische zaken op gebied van arbeidsomstandigheden. De rol van de preventiemedewerker is dat hij/zij zich bezighoudt met veiligheid en gezondheid in het werk en optimalisatie stimuleert.

Bedrijfshulpverlening

In 2023 is Laborijn de samenwerking aangegaan met een nieuwe opleider. Alle bedrijfshulpverleners zijn in 2023 getraind. De dienstverlening is geëvalueerd en de samenwerking wordt in 2024 voortgezet. De ploegleiders zijn extra getraind met de focus op het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en competenties om leiding te geven aan een team bedrijfshulpverleners.

Ongevallen
In 2023 zijn er in totaal 4 arbeidsongevallen gemeld waarvan 1 bij een detachering.
Bij 1 ongeval heeft dit geleid tot verzuim. Dit betrof in totaal 7 werkdagen. Dit zijn fors minder verzuimdagen dan de 625 werkdagen in 2022. Er zijn geen meldingen van een bijna ongeval gedaan.

Werkplekonderzoek/veiligheidsrondgang
Er zijn 9 individuele werkplekonderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken en adviezen waren gericht op een gezonde werkhouding en het bevorderen van re-integratie.
In augustus is er een veiligheidsrondgang gehouden op de nieuwe locatie in Zelhem. Aan de hand van de bevindingen zijn een aantal maatregelen genomen om de werkomstandigheden op gebied van veiligheid en gezondheid te verbeteren.

Voorkomen en beheersen van agressie en ander ongewenst gedrag
In 2023 zijn er totaal 38 meldingen van agressie en/of ander ongewenst gedrag gemaakt. We concluderen dat er meer agressie wordt gemeld, dan dat het aantal voorvallen is toegenomen. Het merendeel van de meldingen zijn tot stand gekomen door het melden van verbaal agressief gedrag.

Afgelopen jaar is het agressieprotocol geactualiseerd, waarin het preventief handelen centraal staat. Hierin zijn preventieve maatregelen opgenomen om de-escalerend te acteren. Daarnaast is het agressiemeldingsformulier digitaal vormgegeven. Hierdoor verloopt het proces van het maken van een melding effectiever en zal de melding in een kortere doorlooptijd worden afgehandeld.

In dit jaar is er een nieuwe training aangeboden, namelijk de training mentale weerbaarheid. De training is gericht op erkennen en herkennen van emoties. Hiermee leren medewerkers zichzelf professioneel sturen, zodat eigen ervaringen niet geprojecteerd worden op anderen.

Het doel van 2024 is om de ‘Laborijn norm’ verder onder de aandacht te brengen, vaker met het interventieteam te trainen door realistische scenario’s na te bootsen, de herhalingstrainingen te organiseren voor alle ambtelijke medewerkers van Laborijn.

Vertrouwenspersonen
Laborijn heeft 2 interne vertrouwenspersonen en 1 externe vertrouwenspersoon. Er zijn 18 medewerkers geweest die contact hebben gezocht met een vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon is er om vragen en problemen over ongewenst gedrag te bespreken en om te ondersteunen in het oplossen van het probleem. 1 van de interne vertrouwenspersonen is gestopt met de taak in verband met een functiewijziging. In 2024 zal de opvolging geregeld worden.

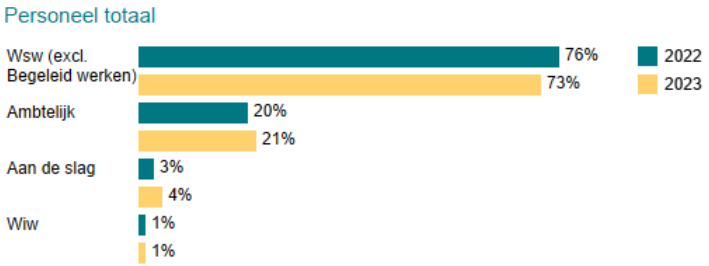
Klachtencommissie ongewenst gedrag
Sinds 2019 heeft Laborijn een klachtencommissie ongewenst gedrag. In 2023 heeft de samenstelling van de commissie geen wijziging ondergaan. Er zijn in 2023 geen klachten op het gebied van ongewenst gedrag ingediend.

Arbotraining
Er is in samenwerking met 2 externe partijen een Arbo training ontwikkeld. De training is voor Laborijn op maat gemaakt. Leidinggevenden hebben vanuit de werkgeversrol een gedelegeerde taak op gebied van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden van ‘hun’ medewerkers. Daarnaast zijn er nog andere functies met een verantwoordelijkheid op dit gebied. Om die taak goed uit te kunnen voeren is basiskennis en -vaardigheid op gebied van veilig en gezond werken nodig. Doel van de training is om hen hier voldoende voor uit te rusten. In totaal hebben 96 medewerkers 1 of meerdere onderdelen van de training gevolgd.

3. Kerngegevens

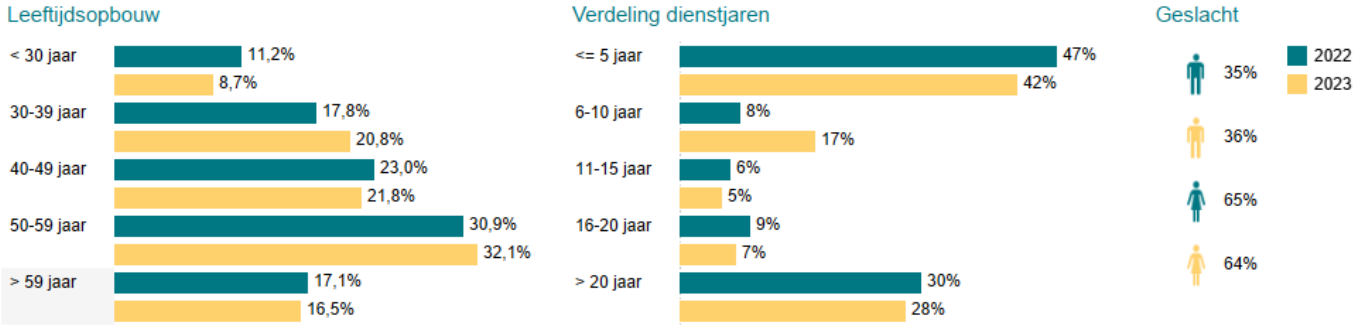
3.1 Kengetallen algemeen

Hieronder zijn de percentages in dienst in fte per ultimo 2022 en ultimo 2023 opgenomen. Alle cijfers over de groep Wsw zijn dit jaar zonder de medewerkers van de gemeente Oude IJsselstreek. Het totaal aantal fte is 716,1 ultimo 2022 en 730,5 ultimo 2023.

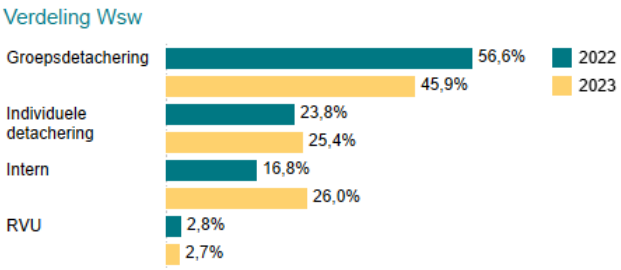
3.2 Kengetallen Ambtelijk (in fte)

Ultimo 2023 had Laborijn 153,4 fte ambtelijk personeel in dienst. In 2022 was dit 144,8 fte. Er zijn geen opmerkelijke verschillen ten opzichte van 2022.

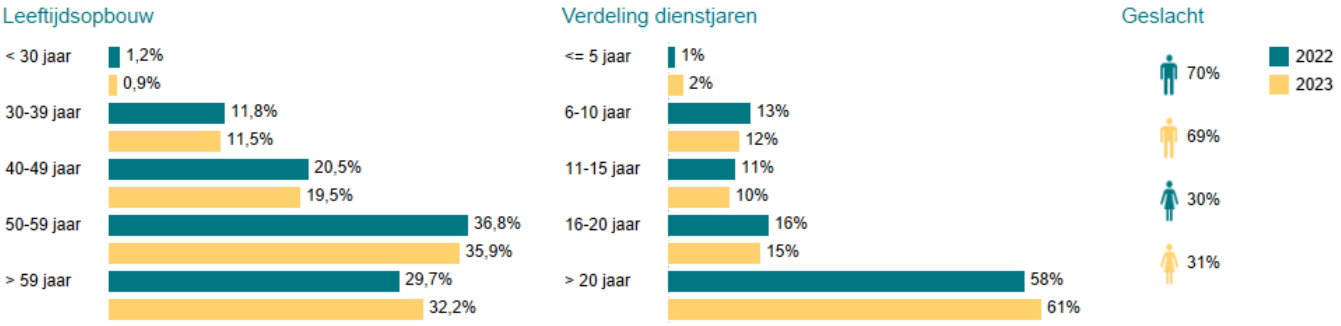
3.3 Kengetallen Wsw (in fte)

Ultimo 2023 had Laborijn 522,1 fte in dienst, tegenover 556,7 fte in 2022.

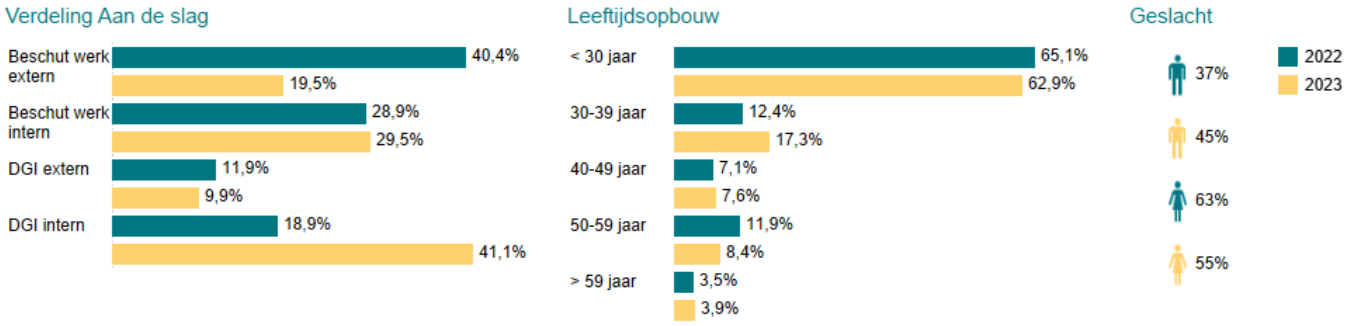
De RVU is de groep die wordt vrijgesteld van werk, maar wel in dienst blijft tot aan het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

We zien een lichte daling in de groepsdetacheringen en een lichte toename van terugkeer van oudere Wsw-collega's naar intern werk.

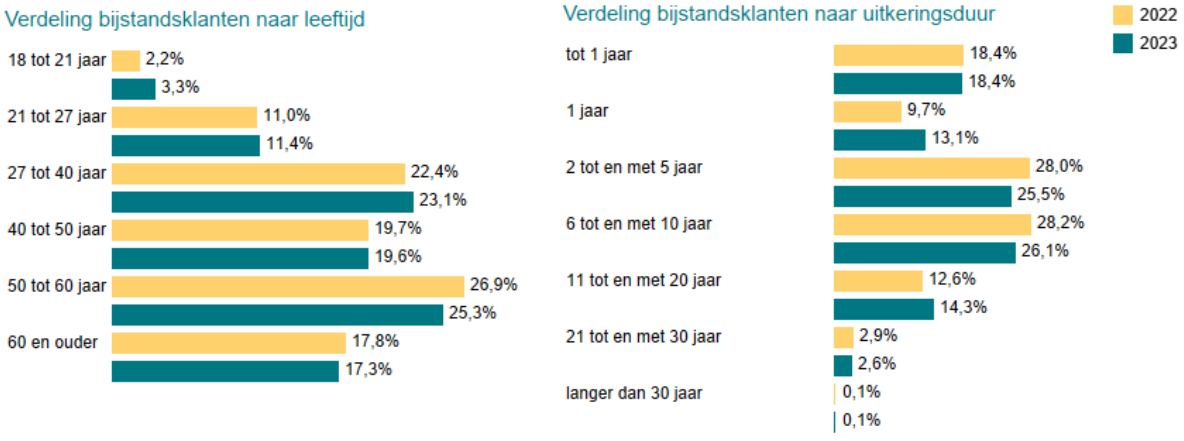

3.4 Kengetallen Aan de slag (in fte)

Ultimo 2023 had Laborijn 31,8 fte in dienst, tegenover 20,2 fte in 2022.

3.5 Kengetallen Participatiewet

De gegevens over 2022 kunnen afwijken omdat gegevens zijn geactualiseerd. Ultimo 2023 betrof dit 1.726 individuele klanten en in 2022 1.648.

Zoals uit bovenstaande tabellen blijkt, is er in de leeftijden, leefvorm en uitkeringsduur weinig veranderd ten opzichte van vorig jaar.

4. Jaarrekening

4.1 Balans per 31 december

(Bedragen x € 1.000)

Activa		Ultimo 2023		Ultimo 2022
Vaste activa				
Materiële vaste activa		*2.859*		*2.498*
- Investeringen met een economisch nut	2.859		2.498	
Financiële vaste activa		*37*		*41*
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	19		19	
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd >1 jaar	18		22	
Totaal vaste activa		**2.896**		**2.539**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		*15.678*		*17.125*
- Vorderingen op openbare lichamen	9.672		4.376	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.826		9.693	
- Overige vorderingen	3.180		3.056	
Liquide middelen		*529*		*589*
- Kassaldi	1		1	
- Banksaldi	528		588	
Overlopende activa		*278*		*219*
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	278		219	
Totaal vlottende activa		**16.485**		**17.933**
Totaal generaal		**19.381**		**20.472**

(Bedragen x € 1.000)

Passiva	Ultimo 2023	Ultimo 2022
Vaste passiva		
Eigen vermogen	*11.380*	*10.555*
- Algemene Reserve	2.337	2.337
- Bestemmingsreserve	7.767	7.930
- Gerealiseerd resultaat	1.276	288
Voorzieningen	*1.116*	*1.604*
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	300	300
- Egalisatievoorzieningen	422	627
- Voorziening mobiliteit	298	631
- Voorziening verlofsparen	96	46
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	-	*300*
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	300
Totaal vaste passiva	**12.496**	**12.459**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd < 1 jaar	*6.783*	*7.890*
- Overige schulden	6.783	7.890
Overlopende passiva	*102*	*123*
- Overige vooruitontvangen bedragen ten bate van volgende jaren	102	123
- Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van overige Ned. Overheidslichamen	-	-
Totaal vlottende passiva	**6.885**	**8.013**
Totaal generaal	**19.381**	**20.472**

Er zijn aan natuurlijke en rechtspersonen geen borgstellingen of garantstellingen verstrekt.

4.2 Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma	Begroting 2023		Rekening 2023	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
Inkomenszekerheid				
Baten	24.091	31.041	30.762	-279
Lasten	24.091	31.204	30.849	355
Saldo baten en lasten	-	-163	-87	76
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	-	-100	-100
Onttrekking aan reserves	-	10	31	21
Saldo mutaties reserve	-	-10	-131	-79
Resultaat	**-**	**-153**	**-156**	**-3**
Mensontwikkeling				
Baten	5.561	5.407	5.421	14
Lasten	5.757	6.209	6.015	193
Saldo baten en lasten	-197	-801	-594	207
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	-	-5	-5
Onttrekking aan reserves	197	772	573	-199
Saldo mutaties reserve	197	772	567	-204
Resultaat	**-**	**-30**	**-27**	**2**
WSW				
Baten	27.743	29.652	29.708	56
Lasten	24.536	24.785	24.956	-171
Saldo baten en lasten	3.207	4.867	4.752	-115
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	-	-37	-37
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Saldo mutaties reserve	-	-	-37	-37
Resultaat	**3.207**	**4.867**	**4.715**	**-152**

Overzicht van baten en lasten per programma	Begroting 2023		Rekening 2023	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
Algemen overhead				
Baten	5.476	6.301	7.278	977
Lasten	9.329	10.489	10.499	-10
Saldo baten en lasten	-3.852	-4.188	-3.221	967
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-229	-964	-308	656
Onttrekking aan reserves	874	467	274	-194
Saldo mutaties reserve	645	-496	-34	462
Resultaat	**-3.207**	**-4.684**	**-3.255**	**1.429**
Totaal				
Baten	62.871	72.402	73.169	767
Lasten	63.713	72.687	72.320	368
Saldo baten en lasten	-842	-285	849	1.134
Mutaties reserves				
Toevoegingen aan reserves	-229	-964	-451	513
Onttrekkingen aan reserves	1.071	1.249	877	-372
Saldo mutaties reserves	842	285	427	142
Gerealiseerde resultaat	**-**	**-**	**1.276**	**1.276**

4.2.1 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Het dagelijks bestuur stelt voor de jaarrekening zoals opgenomen in hoofdstuk 4 overeenkomstig vast te stellen en het positief resultaat van € 1.276.000 als volgt te bestemmen:

- € 176.000 naar de bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling
- € 500.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen
- € 600.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve rijkssubsidie Wsw zoals in de 2e begrotingswijziging is opgenomen.

4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van de activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording 2020 (BBV). Het algemeen bestuur heeft het normenkader voor het jaar 2023 op 7 juli 2023 vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde

van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het verslagjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden. Op de grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt de afschrijving plaats op basis van een vast percentage van de aanschafprijs. De afschrijvingstermijnen kunnen per categorie verschillen afhankelijk van de levensduur. De maximumtermijnen in jaren luiden als volgt:

Gebouwen	40
Verbouwingen	15
Installaties	15
Inventarissen	10
Machines	10
Vervoermiddelen	7

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (nominale waarde) of indien van toepassing lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Er is een voorziening voor dubieuze debiteuren getroffen. Deze voorziening wordt statisch bepaald en is in mindering gebracht op de post ‘Handelsdebiteuren'.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen en omvatten bank- en kassaldi.

Algemene Reserve

De algemene reserve dient als buffer om eventuele toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserve

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het algemeen bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerd resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves.

Voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's

De overige voorzieningen zijn opgevoerd tegen de nominale waarde. In de paragraaf 'Toelichting op de balans’ zijn deze posten uitvoerig toegelicht.

Egalisatievoorziening

Deze voorziening heeft betrekking op het planmatig onderhoud en dient ter afdekking van grote fluctuaties in de onderhoudskosten van de bedrijfspanden. De jaarlijkse dotatie ten

laste van het overzicht van baten en lasten is gebaseerd op de meerjarenraming van het planmatig onderhoud.

Vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan 1 jaar
De leningen met een looptijd langer dan een jaar worden hieronder tegen de nominale waarde opgenomen, verminderd met de reeds gedane aflossingen. De bedragen die binnen een jaar vervallen worden onder de kortlopende schulden verantwoord.

Netto vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar en overlopende passiva
De hier verantwoorde schulden hebben een looptijd korter dan een jaar. Deze schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
- Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 7 juli 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat een verantwoordingsgrens van 1 % is gehanteerd (€ 728.000) waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

4.4 Toelichting op de balans

4.4.1 Activa

Materiële vaste activa	31-12-2023	31-12-2022
Investeringen met een economisch nut		
Boekwaarde op 1 januari	2.427	2.501
- Bij: investeringen	136	90
- Af: desinvesteringen	-	-
- Af: afschrijvingen	-168	-161
- Af: correctie	-	-3
Boekwaarde op 31 december	2.395	2.427
- Gebouwen: Onderhanden activa	464	71
Materiele vaste activa	2.859	2.498

	Begroot	Geinvesteerd
Gebouwen (onderzoeks- en ontwikkelingskosten)	253	393
Bedrijfsgebouwen	5	5
Vervoermiddelen	-	9
Machines, apparaten en installaties	58	64
Overige materiele vaste activa	50	58
	366	529

De aanschaf van meubilair is € 8.000 hoger uitgevallen dan begroot in verband met het vervangen van bureau's die niet meer aan de Arbo-norm voldoen. Bij de begroting was geen rekening gehouden met de noodzakelijk installatie van een alarmsysteem in de spreekkamers van € 10.000. Er is een bus aangeschaft bij de overname van het Wlc in Zelhem, deze was niet begroot. Het verschil bij gebouwen wordt veroorzaakt door hogere kosten in 2023 van de architect dan verwacht. In bijlage 1 is de verloopstaat materiële vaste activa opgenomen.

Financiële vaste activa	31-12-2023	31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen		
- Mabeon "De Achterhoek" Holding BV	19	19
Boekwaarde op 31 december	19	19
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar		
- Verstrekte hypothecaire leningen aan ambtelijk personeel	18	22
- Waarborgsommen	-	-
- Overige leningen	-	-
Boekwaarde op 31 december	18	22

Het verloop van de post hypothecaire leningen aan ambtelijk personeel is als volgt:

Boekwaarde op 1 januari 2023	22
- Af: ontvangen aflossingen	-4
Boekwaarde op 31 december 2023	18

Per balansdatum hebben 2 ex-medewerkers (2022: 2) een hypothecaire geldlening(en) met een gemiddelde waarde van € 8.956 per persoon (2021: € 10.876). Laborijn heeft als zekerheid voor de verstrekte leningen het recht van eerste hypotheek op het onroerend goed waarvoor de leningen zijn verstrekt. De leningen zijn verstrekt binnen de criteria van NHG.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2023	31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen		
- Gemeente Aalten	2.979	1.226
- Gemeente Doetinchem	4.917	1.754
- Gemeente Oude IJsselstreek	292	365
- Gemeente Montferland	284	173
- Gemeente Bronckhorst	327	78
- UWV	582	566
- Overige openbare lichamen	291	214
	9.672	4.376

De vorderingen op de gemeenten Aalten en Doetinchem bestaan met name uit de afrekening Rijksbudgetten, bijdrage BTW-compensatiefonds, de afrekening bijzondere bijstand,energietoeslag, afrekening leefgeld Oekraine en voor Doetinchem nog te ontvangen Esf-subsidie. De vordering op de gemeente Oude IJsselstreek betreft grotendeels de afrekening van de DVO's 4e kwartaal en de afrekening Wspa. De vordering van de gemeente Bronckhorst bestaat uit de afrekening Wspa, afrekening WLC Zelhem en de afrekening Wsw-budget. De vordering op het UWV betreft de nog te ontvangen LIV en transitievergoedingen en de afrekening Wspa.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.826	9.693

In het kader van de "wet financiering decentrale overheden (FIDO)" zijn lagere overheidsorganen sinds december 2013 verplicht overtollige liquide middelen bij het Rijk te deponeren (Schatkistbankieren).

Overige vorderingen		
- Handelsvorderingen	1.154	969
- Cliëntvorderingen	1.959	2.022
- Fietsplan	63	59
- Overig	5	7
	3.180	3.056

Handelsvorderingen (bruto)	1.178
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	-24
	1.154

Cliëntvorderingen (bruto)	4.500
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	-2.541
	1.959

Cliëntvorderingen bestaan enerzijds uit vorderingen die ontstaan zijn doordat er ten onrechte bijstand is verstrekt die wordt teruggevorderd en anderzijds uit verstrekte leningen, met name aan zelfstandigen in het kader van de Bbz en de Tozo.
Bij de ontvangen aflossing lening Bbz moet 75% afgedragen worden aan het Rijk. De overige 25% en de terugontvangsten van teveel verstrekte bijstand, moeten worden afgedragen aan de gemeenten. Het totale bedrag van € 1,9 mln is daarom ook terug te vinden onder de vlottende schulden.

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
Kassaldi	1	1
Banksaldi	528	588
	529	589

Overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
- Nog te factureren opbrengsten	-	-
- Nog te verrekenen clienten	49	43
- Vooruitbetaald	204	177
- Overig	25	-
	278	219

Verloopoverzicht materiële vaste activa

2023	Gronden en terreinen	Bedrijfs gebouwen	Vervoer middelen	Machines apparaten en installaties	Overige materiele vaste activa	Totaal
Aanschafwaarde per 1-1-2023	1.130	4.046	193	1.654	1.703	8.725
Investeringen in 2023	-	5	9	64	58	136
Desinvesteringen in 2023	-	-	-	-	-	-
Aanschafwaarde per 31-12-2023	1.130	4.051	202	1.717	1.761	8.861
Cumulatieve afschrijving per 1-1-2023	-	3.193	193	1.450	1.462	6.299
Afschrijving 2023	-	107	-	21	41	168
Correcties	-	-	-	-		-
Desinvesteringen 2023	-	-	-	-	-	-
Cumulatieve afschrijving per 31-12-2023	-	3.300	193	1.471	1.503	6.467
Boekwaarde per 1-1-2023	1.130	853	-	203	241	2.427
Onderhanden	-	71	-	-	-	71
Boekwaarde incl. onderhanden	1.130	924	-	203	241	2.497
Boekwaarde per 31-12- 2023	1.130	751	9	246	258	2.394
Onderhanden	-	464	-	-	-	464
Boekwaarde incl. onderhanden	1.130	1.216	9	246	258	2.858

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)		**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	260	259	259	255
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	740	741	741	745
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	73	73	73	73
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	73	73	73	73
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag kwartaal 1 t/m 4	1000	1000	1000	1000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	23.409	23.578	23.791	23.432
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	260	259	259	255

Vanaf april 2019 is er automatische saldoregulatie voor beide BNG-rekeningen. Aanvulling en afroming vindt plaats tot € 250.000.

4.4.2 Passiva

Eigen vermogen	31-12-2023	31-12-2022
Algemene reserve		
Saldo op 1 januari	2.337	2.337
- bestemming resultaat vorig boekjaar	-	-
- naar bestemmingsreserve	-	-
- van bestemmingsreserve	-	-
- onttrekking uittreding OIJ	-	-
Saldo op 31 december	2.337	2.337
Bestemmingsreserve		
Saldo op 1 januari	7.930	7.845
- bestemming resultaat vorig boekjaar	264	375
- Bij: Toevoeging	451	1.760
- Af: onttrekking	-877	-2.049
Saldo op 31 december	7.767	7.930

Overeenkomstig het besluit van het Algemeen Bestuur is het resultaat over 2022 toegevoegd aan de reserves.

Verloop reserves	Saldo 31 december 2022	Resultaat-bestemming 2022	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31 december 2023
Algemene reserve	2.337	-	-	-	2.337
Bestemmingsreserves					
- Wsw vakantiegelden- en dagen	1.569	-25	122	-	1.665
- Wsw Rijkssubsidie	335	-	-	-	335
- Re-integratiemiddelen	1.976	-	-	-573	1.403
- Organisatieontwikkeling	412	-	-	-82	330
- Tozo uitvoering	310	-	-	-60	250
- Frictiekosten Uittreding OIJ	2.870	-	-	-131	2.739
- Risico einde DVO Wsw	458	-	229	-	687
- Vangnetvoorziening Zelfstandigen Aalten	-	-	-	-4	-4
- Vangnetvoorziening Zelfstandigen D'chem	-	288	100	-27	361
	7.930	264	451	-877	7.767
Totaal	10.267	264	451	-877	10.104

Algemene reserve

Er zijn geen mutaties in deze reserve.

Vakantiegelden/vakantiedagen

Deze reserve is gevormd om aan toekomstige verplichtingen uit hoofde van rechten op vakantiegelden en -dagen te kunnen voldoen. Jaarlijks vindt een nieuwe berekening plaats. Door de verhoging van de salarissen, is in 2023 een toevoeging gedaan.

Wsw Rijkssubsidie

Er zijn geen mutaties in deze reserve.

Re-integratiemiddelen

Het tekort op het re-integratiebudget is onttrokken.

Organisatieontwikkeling

Om de organisatie naar een hoger niveau te brengen, is aan deze reserve in 202 € 82.000 onttrokken.

Het restant van deze reserve zal de aankomende jaren onder andere worden ingezet op het vlak van digitalisering.

Eigen vermogen (vervolg)	31-12-2023	31-12-2022

Tozo uitvoering

De Tozo-regeling is beeindigd in 2021, maar er is de komende jaren nog extra capaciteit nodig voor het innen van de verstrekte leningen.

Frictie kosten Uittreding Oude IJsselstreek

Door de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek moeten w e de uitvoeringslasten de aankomende jaren flink afbouw en. Om deze periode tot 2026 te kunnen overbruggen is deze bestemmingsreserve gevormd. In 2023 hebben w e hiervan een deel ingezet.

Risico einde DVO Wsw

Vanaf 2022 w ordt een risico-opslag DVO Wsw in rekening gebracht bij de Gemeente Oude IJsselstreek.
Het afgesproken bedrag is € 229.000 per jaar en w ordt toegevoegd aan een bestemmingsreserve.

Vangnetvoorziening Zelfstandigen

Bij de resultaatbestemming 2022 is deze reserve gevormd. In 2023 heeft de gemeente Doetinchem nog een extra bedrag toegevoegd.

Resultaat na bestemming

Saldo op 1 januari	288	375
- bestemming resultaat vorig boekjaar	-288	-375
- resultaat lopend boekjaar	1.276	288
Saldo op 31 december	1.276	288

Het Algemeen Bestuur dient de bestemming van het resultaat van het lopend boekjaar nog vast te stellen.

Voorzieningen	31-12-2023	31-12-2022

Voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's

Voorziening milieukosten

Saldo op 1 januari	300	300
- Bij: toevoeging ten laste van het resultaat	-	-
- Af: onttrekkingen	-	-
Saldo op 31 december	300	300

Het betreft hier een voorziening voor de verw ijdering van een grondw aterverontreiniging onder "oud" terrein aan de Terborgsew eg en een soortgelijke, maar minder omvangrijke verontreiniging onder het in 2002 aangekochte terrein, eveneens aan de Terborgsew eg. Bij de geplande nieuw bouw is deze voorziening nodig voor het toekomstbestendig maken van de locatie.

Egalisatievoorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Saldo op 1 januari	627	651
- Bij: toevoeging op basis van de begroting	-	-
- Af: onttrekking kosten	-	-24
- Af: vrijval op basis van actualisatie	-205	-
- Bij: toevoeging op basis van actualisatie	-	-
Saldo op 31 december	422	627

Dit betreft een voorziening voor het egaliseren van de kosten voor toekomstig groot onderhoud.
Doordat in 2022 duidelijk is gew orden dat w e gaan verhuizen naar een nieuw te bouw en pand, is deze voorziening naar benede bijgesteld. Wel blijft de voorziening in stand, om de aankomende tw ee jaar noodzakelijk groot onderhoud te kunnen uitvoeren.

Voorziening mobiliteit

Saldo op 1 januari	631	570
- Bij: toevoeging	-	448
- Bij: toevoeging op basis van actualisatie	79	5
- Af: onttrekking	-351	-389
- Af: onttrekking op basis van actualisatie	-61	-3
	298	631

Met een aantal medew erkers is een regeling getroffen om hun loopbaan elders voort te zetten. Uit de regelingen blijkt dat de w erkelijke kosten afhankelijk zijn van de mate w aarin de voormalig medew erkers (extern) aan het w erk gaan.
Daarnaast zijn door de uittreding van Oude IJsselstreek een aantal functies boven de reguliere formatie gekomen.
De totale kosten zijn eind 2023 ingeschat op € 298.000, daarom is per saldo € 18.000 toegevoegd.
Jaarlijks w ordt deze inschatting herzien.

Voorzieningen (vervolg)	31-12-2023	31-12-2022
Voorziening verlofsparen		
Saldo op 1 januari	46	-
- Bij: toevoeging	50	46
- Bij: toevoeging op basis van actualisatie	-	-
- Af: onttrekking	-	-
- Af: onttrekking op basis van actualisatie	-	-
	96	46

Vanaf 2022 is het voor ambtelijke medew erkers mogelijk om verlof te sparen. Het Bbv schrijft voor dat hier een voorziening voor getroffen moet w orden. Deze voorziening w ordt jaarlijks opnieuw berekend.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	31-12-2023	31-12-2022
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen		
Saldo op 1 januari	300	400
- Af: aflossingen	-300	-100
Saldo op 31 december	-	300

De totale rentelasten in 2023 over deze lening(en) w as € 5.686 (2021: € 12.120). De lening is in 2023 volledig afgelost.

Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2023	31-12-2022
Overige schulden		
- Crediteuren	761	590
- Nog te betalen belastingen en sociale lasten	2.337	2.448
- Nog te betalen openbare lichamen	1.428	2.298
- Schulden cliënten (terugbetalingsverplichting Rijk)	450	410
- Schulden cliënten (terugbetalingsverplichting gemeenten)	1.509	1.611
- Nog te betalen kosten	129	224
- Betalingen onderw eg	169	309
	6.783	7.890

Overlopende passiva	31-12-2023	31-12-2022
- Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten met een specifieke bestedingsdoel van overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
- Nog te betalen rente	-	10
- Overige nog te betalen kosten	102	113
	102	123

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende verplichtingen	Jaarbedrag
Nutsbedrijven	581
Leasecontract auto's	66
Verzekeringen	78
Huurverplichtingen	234
Arbodienstverlening	225
Schoonmaakbedrijf	216
Vervoersbedrijf	430
Automatisering	358
Extern personeel	980
Totaal	3.168

Bestedingen 2023 ten onrechte niet Europees aanbesteed

Bestedingen 2023 ten onrechte niet Europees aanbesteed	Jaarbedrag
Correct Monnereau BV/TCR Vervoer	66
Maandag interim Professionals BV	101
Modis BV	3
	170

4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

4.5.1 Programma Inkomenszekerheid

Programma Inkomenszekerheid	Begroting 2023		Rekening 2023	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
Baten				
Bijdrage gemeenten Buig	22.201	25.279	25.178	-101
Bijdrage gemeenten impulsregeling	-	-	-	-
Bijdrage gemeenten overige regelingen	775	4.437	4.171	-266
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	688	727	727	-
Ontvangsten/aflossingen	429	598	686	87
Totaal	24.091	31.041	30.762	-279
Lasten				
Bijstand, loonkostensubsidie	22.541	25.670	25.647	22
Impulsregeling	-	-	-	-
Overige regelingen	863	4.655	4.319	336
Directe salariskosten	688	880	883	-3
Totaal	24.091	31.204	30.849	355
Gerealiseerde totaal saldo	-	-163	-87	76
Toevoegingen aan reserves	-	-	-100	-100
Onttrekkingen aan reserves	-	10	31	21
Gerealiseerde resultaat	-	-153	-156	-3

Bij het Programma Inkomenszekerheid zijn de gerealiseerde lasten € 355.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de uitgaven voor de overige regelingen, met name de energietoeslag, lager zijn dan was begroot.
De baten op dit programma zijn € 279.000 lager dan begroot. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een lagere bijdrage van de gemeenten en anderzijds door een hogere ontvangst van aflossing en terugvordering.
Het gerealiseerd saldo van baten en lasten wijkt € 76.000 positief af ten opzichte van de begroting.

4.5.2 Programma Mensontwikkeling

Programma Mensontwikkeling	Begroting 2023		Rekening 2023	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
Baten				
Arbeidstoeleiding loonkostensubsidie	363	434	439	6
Arbeidstoeleiding omzet	85	152	160	8
Rijksbudget Inburgering	721	-	-	-
Bijdrage gemeenten Re-integratiemiddelen	2.926	2.926	2.926	-
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	1.466	1.896	1.896	-
Totaal	5.561	5.407	5.421	14
Lasten				
Re-integratie	4.291	4.283	4.097	185
Directe salariskosten	1.466	1.926	1.918	8
Totaal	5.757	6.209	6.015	193
Gerealiseerde totaal saldo	-197	-801	-594	207
Toevoegingen aan reserves	-	-	-5	-5
Onttrekkingen aan reserves	197	772	573	-199
Gerealiseerde resultaat	-	-30	-27	2

De gerealiseerde lasten van het Programma Mensontwikkeling zijn € 193.000 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door minder uitgaven van re-integratiemiddelen.
De gerealiseerde baten zijn € 14.000 hoger.
Het gerealiseerd saldo van baten en lasten wijkt € 207.000 positief af ten opzichte van de begroting.

4.5.3 Programma Wsw

Programma Wsw	Begroting 2023		Rekening 2023	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
Baten				
Omzet	6.531	5.852	5.812	-40
Verrekening kostendeel OIJ	331	316	330	14
Overige baten	210	210	288	78
Bijdrage gemeenten Rijksbudget Wsw	18.659	20.920	20.923	3
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	2.012	2.355	2.355	-
Totaal	27.743	29.652	29.708	56
Lasten				
Personeelskosten dienstverbanden	20.291	20.334	20.446	-112
Begeleid werken	797	980	1.046	-65
Directe productiekosten	33	50	20	30
Verrekening omzetdeel OIJ	1.403	1.242	1.251	-9
Directe salariskosten	2.012	2.180	2.194	-14
Totaal	24.536	24.785	24.956	-171
Gerealiseerde totaal saldo	3.207	4.867	4.752	-115
Toevoegingen aan reserves	-	-	-37	-37
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	3.207	4.867	4.715	-152

De gerealiseerde lasten van het Programma Wsw zijn € 171.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de toekenning van een gratificatie van € 100 per Wsw-medewerker ter compensatie van de stijgende prijzen in 2023 en door hogere kosten voor begeleid werken.
De baten van dit programma zijn € 56.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door een verhoging van de regeling Lage Inkomensvoordeel.
Het gerealiseerd saldo van baten en lasten wijkt € 115.000 negatief af ten opzichte van de begroting.

4.5.4 Programma Algemene Overhead

Programma Algemene overhead	Begroting 2023		Rekening 2023	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
Baten				
Inkomsten uit DVO's	1.536	1.812	1.936	124
Diverse baten overhead	615	1.085	1.937	853
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	3.326	3.405	3.405	-
Totaal	5.476	6.301	7.278	977
Lasten				
Diverse lasten overhead	9.329	10.489	10.499	-10
Totaal	9.329	10.489	10.499	-10
Gerealiseerde totaal saldo	-3.852	-4.188	-3.221	967
Toevoegingen aan reserves	-229	-964	-308	656
Onttrekkingen aan reserves	874	467	274	-194
Gerealiseerde resultaat	-3.207	-4.684	-3.255	1.429

De lasten op het programma Algemene overhead zijn € 10.000 hoger dan begroot.
De baten zijn € 977.000 hoger dan begroot. Zowel de inkomsten uit DVO's als de incidentele baten, met name door ontvangen Esf-subsidie, zijn hoger dan begroot.
Het gerealiseerd saldo van baten en lasten wijkt € 967.000 positief af ten opzichte van de begroting.
Voor een toelichting op de mutatie reserves zie paragraaf 4.4.2.

4.6 Begrotingsrechtmatigheid

Programma	Lasten begroot	Lasten werkelijk	Afwijking v/n
Inkomenszekerheid	31.204	30.849	355
Mensontwikkeling	6.209	6.015	193
Wsw	24.785	24.956	-171
Algemene overhead	10.489	10.499	-10

Het programma Wsw toont een kostenoverschrijding welke het gevolg is van de toekenning van een gratificatie van € 100 per Wsw-medewerker ter compensatie van de stijgende prijzen in 2023 en door hogere kosten voor begeleid werken. Het programma Algemene overhead heeft een lichte overschrijding, ontstaan door iets hogere kosten voor onderhoud van het pand en hogere energiekosten dan geraamd.

4.7 Incidentele baten en lasten

Hieronder wordt het overzicht van incidentele baten en lasten weergegeven. Tot de incidentele baten en lasten worden de baten en lasten gerekend die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen.

Specificatie Incidentele baten en lasten (x 1.000)	Baten	Lasten
ESF-subsidie	583	
Onttrekking uit Voorzieningen	205	
DVO OIJ Jobcoaching, loonwaardemeting, NB	136	
Bijdrage gemeenten project Energietoeslag	75	
Bijdrage gemeenten Project Oekraïne	66	
Bijdrage gemeente Doetinchem DVO BB	48	
Overige incidentele baten	29	
Begeleiding noodopvang	22	
Uitvoering project Oekraine		109
Organisatieontwikkeling		82
Toevoeging aan voorziening		80
Frictiekosten uittreding OIJ		67
Uitvoering project Energietoeslag		65
Loonkosten vervanging langdurig zieken		64
Uitvoering Tozo		60
ICT projecten		47
Pensioenreparatie medewerkers Begeleid Werken		22
Overige incidentele lasten		13
Totaal	1.164	609
Saldo	555	

Incidentele baten

De incidentele baten betreffen de ontvangst van Esf-subsidie, inkomsten uit een DVO die afgesloten met de gemeente Oude IJsselstreek en de aanpassing van de voorziening grootonderhoud in verband met de aanstaande nieuwbouw. Daarnaast heeft Laborijn de projecten Energietoeslag en Leefgeld Oekraïne uitgevoerd voor de gemeenten Aalten en Doetinchem en hier incidenteel middelen voor ontvangen.

Incidentele lasten

De incidentele lasten zijn onder andere kosten voor de uitvoering van het project Oekraïne en de Tozo, het aanpassen van de voorziening verlofsparen, kosten voor de organisatieontwikkeling en ICT-projecten.

4.8 Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Mutaties bestemmingsreserve	Structureel	Incidenteel
Risico einde DVO Wsw	-229.000	
Vakantiegelden en -dagen	-121.553	
Vangnetvoorziening Zelfstandigen		-100.000
Toevoeging	**-350.553**	**-100.000**
Re-integratiemiddelen	572.708	
Organisatieontwikkeling	82.214	
Tozo	60.000	
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	31.022	
Frictiekosten uittreding OIJ	131.315	
Onttrekking	**877.260**	**-**
Per saldo onttrekking	**526.707**	**-100.000**

4.9 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo 2023
0.4 Overhead	5.840	8.963	-3.123
0.5 Treasury	274	7	267
0.8 Overige baten en lasten	1.164	1.529	-365
0.10 Mutaties reserve	877	451	427
6.3 Inkomensregelingen	30.762	30.849	-87
6.4 Begeleide participatie	30.307	26.000	4.307
6.5 Arbeidsparticipatie	4.822	4.971	-149
	74.046	72.770	1.276

4.10 WNT-verantwoording

De verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Laborijn van toepassing zijnde algemene regelgeving van bezoldigingsmaxima.
Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Laborijn is € 223.000.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Naam	Functie	Van	T/m
mevrouw J. Derksen	lid AB	01-01-23	31-12-23
de heer P. Moors	lid AB	01-01-23	31-12-23
de heer J. Wikkerink	lid AB/DB	01-01-23	31-12-23
mevrouw I. Wolsing	lid AB/DB	01-01-23	31-12-23
de heer J. Huizinga	voorzitter AB/DB	01-01-23	31-12-23
de heer T.M.M. Kok	lid AB	01-01-23	31-12-23

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Gegevens 2023 (bedragen x € 1)	de heer JT Spruit	mevrouw LMP Ansems
Functiegegevens	**Algemeen directeur**	**Wnd. Adjunct directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-01
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	122.060	8.989
Beloningen betaalbaar op termijn	20.036	1.496
Subtotaal	142.096	10.485
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	18.940
- / - Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	**142.096**	**10.485**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2022 (bedragen x € 1)	de heer JT Spruit	mevrouw LMP Ansems
Functiegegevens	**Algemeen directeur**	**Wnd. Adjunct directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	111.376	105.876
Beloningen betaalbaar op termijn	19.693	18.234
Subtotaal	131.069	124.110
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
- / - Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	**131.069**	**124.110**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

4.11 De bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (Sisa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G2B	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2023** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2B/01*	Besteding (jaar T) algemene bijstand Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/02*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/03*	Besteding (jaar T) **IOAW** Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/04*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/05*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/06*
		1 060197 Gemeente Aalten	€ 4.344.789	€ 111.888	€ 153.172	€ 711	€ 79.553
		2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 17.289.189	€ 317.742	€ 563.678	€ 901	€ 150.617
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2B/07*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/08*	Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/09*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/10*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/11*	
		1 060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 0	€ 197.086	€ 16.694	€ 0	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2B/12*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/13*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/14*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (in jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/15*	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2B/16*	
		1 060197 Gemeente Aalten	€ 634.487	€ 0	€ 0	€ 0	
		2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 2.213.606	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G3B	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_deel openbaar lichaam 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3B/01*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/02*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/03*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/04*	Besteding (jaar T) Bob Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/05*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/06*
		1 060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 29.500	€ 11.970	€ 15.448	€ 0	€ 0
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3B/07*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Deel openbaar lichaam Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/09*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/10*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in(jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/11*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/12*
		1 060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4B	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_ deel openbaar lichaam 2023** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/01*	Welke regeling betreft het? Vul in Tozo 1, 2, 3, 4 of 5 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/02*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/03*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/04*	Baten (jaar T) levensonderhoud Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/06*
		1	060197 Gemeente Aalten	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 6.564
		2	060197 Gemeente Aalten	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.362
		3	060197 Gemeente Aalten	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 221	€ 1.968
		4	060197 Gemeente Aalten	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 2.075	€ 0
		5	060197 Gemeente Aalten	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6	060222 Gemeente Doetinchem	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 8.554	€ 74.222
		7	060222 Gemeente Doetinchem	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 12.765
		8	060222 Gemeente Doetinchem	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 4.490	€ 38.100
		9	060222 Gemeente Doetinchem	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 275	€ 3.669
		10	060222 Gemeente Doetinchem	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.585
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/07*	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/08*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/09*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/10*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/11*	
		1	060197 Gemeente Aalten	*Tozo1*	€ 559	0	0	
		2	060197 Gemeente Aalten	*Tozo2*	€ 145	0	0	
		3	060197 Gemeente Aalten	*Tozo3*	€ 231	0	0	
		4	060197 Gemeente Aalten	*Tozo4*	€ 0	0	0	
		5	060197 Gemeente Aalten	*Tozo5*	€ 0	0	0	
		6	060222 Gemeente Doetinchem	*Tozo1*	€ 4.400	0	0	
		7	060222 Gemeente Doetinchem	*Tozo2*	€ 1.057	0	0	
		8	060222 Gemeente Doetinchem	*Tozo3*	€ 2.169	0	0	
		9	#VERW!	*Tozo4*	€ 344	0	0	
		10	060222 Gemeente Doetinchem	*Tozo5*	€ 170	0	0	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/12*	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/13*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kindeorpvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/14*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kindeorpvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle D2* *Indicator: G4B/15*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kindeorpvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/16*	
		1	*060197 Gemeente Aalten*	*Tozo1*	0	0	0	
		2	*060197 Gemeente Aalten*	*Tozo2*	0	0	0	
		3	*060197 Gemeente Aalten*	*Tozo3*	0	0	0	
		4	*060197 Gemeente Aalten*	*Tozo4*	0	0	0	
		5	*060197 Gemeente Aalten*	*Tozo5*	0	0	0	
		6	*060222 Gemeente Doetinchem*	*Tozo1*	0	0	10216	
		7	*060222 Gemeente Doetinchem*	*Tozo2*	0	0	0	
		8	*060222 Gemeente Doetinchem*	*Tozo3*	0	0	0	
		9	*#VERW!*	*Tozo4*	0	0	0	
		10	*060222 Gemeente Doetinchem*	*Tozo5*	0	0	0	
SZW	G12B	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_deel openbaar lichaam 2023** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden). Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12B/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12B/02*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12B/03*			
		1	060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0			
		2	060222 Gemeente Doetinchem	€ 0	€ 0			

4.12 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum.

4.13 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten en ook de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en Misbruik- en Oneigenlijk gebruik-criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, het begrotings-, voorwaarden-, en Misbruik- en Oneigenlijk gebruik-criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderings-grondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 7 juli 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1%[1] van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 728.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd boven de grens van € 728.000.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

[1] Dit is vastgelegd in artikel 10 lid 2 van de financiële verordening.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Laborijn

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Laborijn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Laborijn op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:
1. het overzicht van baten en lasten over 2023;
2. de balans per 31 december 2023;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
5. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
6. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook vallen:
- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de controleverordening, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 juli 2023;
- het controleprotocol, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 6 september 2023;
- het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Laborijn zoals vereist in
- de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta);
- de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO);
- andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 728.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie zijn de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij aan het Algemeen Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het Dagelijks Bestuur inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het Dagelijks Bestuur het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het Algemeen Bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Aangezien de opbrengsten vooral bestaan uit de bijdragen van deelnemende gemeenten, onderkennen we geen frauderisico in de opbrengstverantwoording.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de waaronder de controller, directeur en de voorzitter van het dagelijks bestuur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

e info@stolwijkkelderman.nl
Postbus 595
7000 AN Doetinchem
www.stolwijkkelderman.nl
kvk 09197964
btw NL0075.20.992.B.01
iban NL10ABNA0446421928

Lid van:
stolwijk kennisnetwerk

Terborgseweg 25b
7001 GM Doetinchem
t 0314 36 91 11

Mercurion 3
6903 PX Zevenaar
t 0316 34 18 48

Keulenstraat 1
7418 ET Deventer
t 0314 36 91 10

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
Het risico dat het management of het Dagelijks Bestuur maatregelen van interne beheersing doorbreekt	Het Dagelijks Bestuur en het management bevinden zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat zijn de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersings-maatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Wij hebben specifiek aandacht besteed aan de effectiviteit van de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. We hebben een aantal memoriaalboekingen gecontroleerd op basis van de omvang en de omschrijving. Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het overschrijven van interne beheersingsmaatregelen door het Dagelijks Bestuur of het management.
Het risico dat schattingsposten onterecht door het management of het Dagelijks Bestuur beïnvloed worden	Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op het opstellen van schattingen zoals voorzieningen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het maken van schattingen.
Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.
Het risico dat betaalbatches ongeautoriseerd worden aangepast en naar verkeerde bankrekeningnummers wordt betaald	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij het aanmaken van betalingen. Aanvullend hebben we data-analyse gedaan op alle bankmutaties. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het Algemeen Bestuur heeft in de regeling van Laborijn vastgelegd (artikel 24 lid 5) dat bij het dekken van kosten of tegenvallende bedrijfsresultaten door deelnemende gemeenten een extra bijdrage betaald dient te worden. Daarmee worden de financiële risico's afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur heeft inzicht gegeven in de financiële positie en de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag. Wij hebben het proces van risicoanalyse en de veronderstellingen die het Dagelijks Bestuur heeft gehanteerd beoordeeld en geëvalueerd. Daarnaast hebben wij beoordeeld of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij tijdens onze controle kennis hebben gekregen.
Voor het overige hebben wij inlichtingen ingewonnen bij het Dagelijks Bestuur over de kennis van risico's na de periode van de verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt het gegeven inzicht zoals, dat gegeven is door het Dagelijks Bestuur, aanvaardbaar is.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder
- de Nederlandse controlestandaarden,
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
- de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:
- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening
Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met
- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Bado;
- de controleverordening, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 juli 2023 ;
- het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 6 september 2023;
- het Controleprotocol WNT 2023;
- ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:
- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 29 april 2024

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

w.g. mw. H.G.J. de Feiter-Aalderink RA

5. Overige gegevens

5.1 Jaarverslag Ondernemingsraad en Onderdeelcommissie 2023

Wijziging organisatiestructuur

Ook in 2023 zijn we als OR/OC nauw betrokken geweest bij het (doorlopende) proces van het wijzigen van de organisatiestructuur. Mede door middel van een achterbanraadpleging hebben we een door de organisatie gedragen advies kunnen geven over de voorgestelde inrichting en wijzigingen hierin.

Zo hebben we gesproken over de rollen van proces- en projectcoördinatoren, waarbij voor de laatstgenoemde rol ook helder is geworden dat alle collega's die rol op kunnen pakken. Het budget hiervoor is geborgd bij Bedrijfsvoering. Aandacht is gevraagd voor toenemende (werk)druk op de teams als iemand vanuit dat team projectcoördinator wordt.

Ook is gesproken over de doorontwikkeling van het WLC naar diagnose- en ontwikkelcentrum. Hiervoor is een uitbreiding met een aantal functies nodig. Na achterbanraadpleging heeft de OR/OC voorgesteld om hier een samenwerkingsovereenkomst voor op te stellen waarin staat wat iedereen nodig heeft om zijn/haar rol optimaal te kunnen vervullen.

Eén OR-lid heeft zitting (gehad) in de selectiecommissie voor de managersfuncties in deze nieuwe structuur.

Nieuwbouw

Na lang wachten zijn we in 2023 ook begonnen met de voorbereidingen voor de nieuwbouw. Hiervoor zijn er ook verschillende adviesaanvragen bij de OR/OC binnengekomen. Omdat het toch wel ingewikkelde materie is, is het mooi dat we goed zijn meegenomen in het hele proces tot nu toe. Hierdoor hebben we de aanvragen ook goed kunnen beoordelen en wordt onze input meegenomen door de projectgroep en het bouwteam.

Vooruitlopend op de nieuwbouw hebben we actief meegedacht over de interne verhuizing van de ambtelijke collega's van pand 110 naar 106. De OR vindt het fijn dat we met alle collega's onder één dak zitten!

Functiehuis WSW

Eind 2022, begin 2023 is het nieuwe functiehuis WSW uitgerold. Collega's konden bezwaar aantekenen tegen de nieuwe indeling. Vanuit de OR/OC waren we ook vertegenwoordigd in de bezwaarschriftencommissie. In deze commissie zijn 18 bewaarschriften behandeld. De adviezen van de commissie aan zowel Jeroen als de gemeente Oude IJsselstreek zijn opgevolgd.

Instemmingen en adviezen

Buiten de wettelijke jaarlijkse onderwerpen (zoals in het kader van de begrotingscyclus en het sociaal jaarverslag), zijn in 2023, onder andere, de volgende onderwerpen besproken:

- Functiehuis HR21
- Uitvoering beloningsbesluit
- Proces Functiehuis SW
- Arbobeleid
- Werkcarrousel gemeente Bronckhorst
- Werktijdenregeling 2024
- Regeling melden vermoeden misstand en inbreuk op Unierecht
- Klachtencommissie ongewenst gedrag
- RI&E
- Managementletter 2023

De OR/OC heeft verder deelname (gehad) in de werkgroepen Huisvesting, Duurzame inzetbaarheid, Bestaanszekerheid, Arbo en Veiligheid, Gastvrijheid en Veiligheid, Nieuwe gesprekscyclus, Agressieprotocol, Noodfonds, MTO WSW.

Initiatieven van de OR/OC zijn de volgende geweest in 2023:

- Werkdruk
- Compensatie overuren
- Structuur werkoverleggen SW-collega's
- Stand van zaken SB-post
- Richtlijn alcoholgebruik tijdens bedrijfsborrel of -activiteit
- Preventiemedewerkers
- Onderzoek behoefte aan personeelsvereniging

Scholing en cursussen OC en OR

Voor onze scholingsdagen in november hebben wij de onderzoeksvraag gesteld of en hoe we kunnen komen tot een inclusieve OR bij Laborijn. De wens om te komen tot één OR komt voort uit enerzijds ideologische overwegingen, iedereen doet mee, en anderzijds vanuit efficiëntie, tijdsbesparing.

We komen vanuit een fusie-situatie waarin de WSW en (nieuwe) ambtelijke collega's tijd nodig hadden om naar elkaar toe te kunnen groeien. Er is bij de fusie daarom destijds expliciet gekozen voor een aparte Onderdeelcommissie om de belangen van de WSW-collega's te kunnen garanderen.

We zijn tot het unanieme besluit gekomen dat we de komende zittingsperiode nog meer samen optrekken (b.v. gezamenlijk vergaderen) en gaan toegroeien naar één medezeggenschapsorgaan bij Laborijn.

Samen werkt!

Mooi is om te zien dat we op basis van een constructieve samenwerking met de bestuurder en collega's bouwen aan een nog mooier Laborijn!

We verwijzen graag naar het jaarverslag van de OC en OC over 2023 voor nadere inhoudelijke informatie.

Bijlage 1 Bijdragen gemeenten

Bijdrage per programma per gemeente	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Verschil
Programma Inkomenszekerheid				
Buig				
Aalten	5.099.404	5.106.621	4.142.303	-7.217
Doetinchem	20.078.840	20.172.766	18.058.202	-93.926
	25.178.244	25.279.387	22.200.504	-101.143
Bijzondere bijstand				
Aalten	34.334	41.000	43.000	-6.666
Doetinchem	170.552	195.000	265.000	-24.448
	204.886	236.000	308.000	-31.114
Energietoeslag				
Aalten	2.105.740	2.200.000	-	-94.260
Doetinchem	1.350.300	1.500.000	-	-149.700
	3.456.040	3.700.000	-	-243.960
Individuele Inkomenstoeslag				
Aalten	87.335	100.000	110.000	-12.665
Doetinchem	376.277	400.000	384.000	-23.723
	463.612	500.000	494.000	-36.388
Vangnetvoorziening Zelfstandigen				
Aalten	-	-	-	-
Doetinchem	100.000	25.000	-	75.000
	100.000	25.000	-	75.000
Studietoeslag				
Aalten	13.623	15.000	-	-1.377
Doetinchem	103.049	128.000	-	-24.951
	116.672	143.000	-	-26.328
Bbz kapitaalverstrekking				
Aalten	5.245	5.000	5.000	245
Doetinchem	-1.740	-5.300	27.500	3.560
	3.504	-300	32.500	3.804
Tozo				
Aalten	-17.327	-18.000	-10.000	673
Doetinchem	-156.391	-149.000	-50.000	-7.391
	-173.717	-167.000	-60.000	-6.717
Directe salariskosten				
Aalten	184.654	184.654	171.592	-
Doetinchem	542.210	542.210	516.158	-
	726.864	726.864	687.750	-
Totaal	**30.076.105**	**30.442.951**	**23.662.754**	**-366.845**

Bijdrage per programma per gemeente	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2023 voor wijziging	Verschil
Programma Mensontwikkeling				
Re-integratie budget				
Aalten	366.959	366.959	366.960	-
Doetinchem	2.558.725	2.558.725	2.558.724	-
	2.925.684	2.925.684	2.925.684	-
Inburgering				
Aalten	-	-	271.456	-
Doetinchem	-	-	449.599	-
	-	-	721.055	-
Directe salariskosten				
Aalten	481.764	481.764	365.739	-
Doetinchem	1.414.627	1.414.627	1.100.160	-
	1.896.391	1.896.391	1.465.899	-
Totaal	**4.822.075**	**4.822.075**	**5.112.638**	**-**
Programma Wsw				
WSW-budget				
Aalten	6.515.855	6.515.855	5.829.596	-
Doetinchem	8.366.593	8.366.593	7.341.577	-
Montferland	4.227.869	4.227.869	3.876.958	-
Bronckhorst HKZ	1.753.432	1.763.286	1.611.086	-9.854
	20.863.749	20.873.603	18.659.216	-9.854
Directe salariskosten				
Aalten	598.333	598.333	501.921	-
Doetinchem	1.756.912	1.756.912	1.509.805	-
	2.355.245	2.355.245	2.011.726	-
Totaal	**23.218.994**	**23.228.848**	**20.670.942**	**-9.854**
Programma Overhead				
Programma gerelateerde lasten				
Aalten	905.224	905.224	842.706	-
Doetinchem	2.251.520	2.251.520	2.363.475	-
Montferland	154.145	154.145	62.834	-
Bronckhorst HKZ	94.088	94.088	56.798	-
	3.404.977	**3.404.977**	**3.325.813**	**-**
Totaal bijdrage gemeenten	**61.522.152**	**61.898.851**	**52.772.147**	**-376.699**
Gespecificeerd per gemeente:				
Aalten	16.381.143	16.502.409	12.640.272	-121.267
Doetinchem	38.911.473	39.157.052	34.524.199	-245.579
Montferland	4.382.014	4.382.014	3.939.792	-
Bronckhorst HKZ	1.847.520	1.857.375	1.667.884	-9.854
Totaal programmalasten	**61.522.151**	**61.898.851**	**52.772.147**	**-376.699**

Bijdragen gemeenten begroting 2023 voor wijziging (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	4.142	18.058	-	-	22.201
Bijzondere bijstand	43	265	-	-	308
Energietoeslag	-	-	-	-	-
Individuele Inkomenstoeslag	110	384	-	-	494
Vangnetvoorziening zelfstandigen	-	-	-	-	-
Studietoeslag	-	-	-	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	5	28	-	-	33
Tozo	-10	-50	-	-	-60
Re-integratiemiddelen	367	2.559	-	-	2.926
Inburgeringsmiddelen	271	450	-	-	721
Wsw budget	5.830	7.342	3.877	1.611	18.659
Indirecte kosten	1.882	5.490	63	57	7.491
	12.640	**34.524**	**3.940**	**1.668**	**52.772**

Bijdragen gemeenten begroting 2023 na wijziging (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	5.107	20.173	-	-	25.279
Bijzondere bijstand	41	195	-	-	236
Energietoeslag	2.200	1.500	-	-	3.700
Individuele Inkomenstoeslag	100	400	-	-	500
Vangnetvoorziening zelfstandigen	-	25	-	-	25
Studietoeslag	15	128	-	-	143
Bbz kapitaalverstrekkingen	5	-5	-	-	-0
Tozo	-18	-149	-	-	-167
Re-integratiemiddelen	367	2.559	-	-	2.926
Inburgering	-	-	-	-	-
Wsw budget	6.516	8.367	4.228	1.763	20.874
Indirecte kosten	2.170	5.965	154	94	8.383
	16.502	**39.157**	**4.382**	**1.857**	**61.899**

Bijdragen gemeenten realisatie 2023 (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	5.099	20.079	-	-	25.178
Bijzondere bijstand	34	171	-	-	205
Energietoeslag	2.106	1.350	-	-	3.456
Individuele Inkomenstoeslag	87	376	-	-	464
Vangnetvoorziening zelfstandigen	-	100	-	-	100
Studietoeslag	14	103	-	-	117
Bbz kapitaalverstrekkingen	5	-2	-	-	4
Tozo	-17	-156	-	-	-174
Re-integratiemiddelen	367	2.559	-	-	2.926
Inburgering	-	-	-	-	-
Wsw budget	6.516	8.367	4.228	1.753	20.864
Indirecte kosten	2.170	5.965	154	94	8.383
	16.381	**38.911**	**4.382**	**1.848**	**61.522**

Verschil realisatie ten opzichte 2e begrotingswijziging (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	-7	-94	-	-	-101
Bijzondere bijstand	-7	-24	-	-	-31
Energietoeslag	-94	-150	-	-	-244
Individuele Inkomenstoeslag	-13	-24	-	-	-36
Vangnetvoorziening zelfstandigen	-	75	-	-	75
Studietoeslag	-	-25	-	-	-25
Bbz kapitaalverstrekkingen	-	4	-	-	4
Tozo	-	-7	-	-	-7
Re-integratiemiddelen	-	-	-	-	-
Inburgering	-	-	-	-	-
Wsw budget	-	-	-	-10	-10
Indirecte kosten	-	-	-	-	-
	-121	**-246**	**-**	**-10**	**-376**

www.laborijn.nl

